

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Redogörelse

för

Högre Allmänna Läroverket

i

Vänersborg

Läsåret 1918—1919

INNEHÅLL:

1. Årsredogörelse.
2. Tillägg:
 - a) Uppgifter för frivilliga självstudier.
 - b) Ordning vid årsexamen den 7 juni 1919.
 - c) Inträdesfordringar och bortval av ämnen i ringarna III och IV.

VÄNERSBORG 1919
VÄNERSBORGS BOKTRYCKERI (FRITZ BERG)

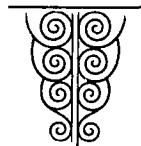
Redogörelse

för

Högre Allmänna Läroverket

Vänersborg

Läsåret 1918—1919

A. Undervisningen.

1. Höstterminen började med inträdes- och flyttningsprövningar fredagen den 23 augusti och med allmänt upprop onsdagen den 28 augusti kl. 5 e. m., varpå den egentliga undervisningen tog sin början den 29 augusti kl. 8 f. m. och slutade den 18 december kl. 10,³⁵ f. m. Avslutningen ägde rum den 20 december.

Vårterminen började fredagen den 10 januari och kommer att sluta den 9 juni. Upprop ägde rum den 10 januari kl. 5 e. m.; undervisningen tog sin början den 11 januari kl. 8 f. m. och är ämnad att fortgå till den 4 juni kl. 2,³⁵ e. m.

Under höstterminen användes 4 och under vårterminen 1 dag (uppropsdagen) till inträdes- och flyttningsprövningar, varjämte vid vårterminens slut 2 dagar komma att anslås till prövningar för inträde i klasserna 1 och 2.

2. Gemensam ledighet från undervisningen har lämnats för hela läroverket:

a) under höstterminen: jämlikt Kungl. Maj:ts brev till Kungl. Läroverksöverstyrelsen av den 5 april 1918 hela dagarna den 27 och 28 september samt på grund av spanska sjukan enligt Kungl. Läroverksöverstyrelsens medgivanden av den 1 och 10 oktober 1918 från och med den 1 oktober till och med den 19 oktober.

b) under vårterminen: 3 timmar den 4 februari för idkande av vinteridrott, hela dagarna den 24 och 25 februari och den 24 mars samt 3 timmar den 1 maj.

Från undervisningen enligt läroverksstadgans § 19 mom. 2 beviljad ledighet och därunder å lärorummet utförda skriftliga arbeten.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Klasser och ringar	Höstterminen							Vårterminen						
	Antal skrivdagar för						Antal lov- dagar utan skriv- ning	Antal skrivdagar för					Antal lov- dagar utan skriv- ning	
	mo- ders- målet	latin	tyska	eng- elska	mate- matik	fysik		mo- ders- målet	latin	tyska	eng- elska	mate- matik		fysik
Klass 4	4	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—
” 5	4	—	3	—	—	—	—	5	—	4	—	—	—	—
” 6	3	—	4	3	—	—	—	3	—	3	4	—	—	—
Ring R. I	3	—	3	2	3	—	—	3	—	4	3	3	—	—
” L. I	3	—	3	—	5	—	—	3	—	4	—	6	—	—
” R. II	3	—	3	2	3	—	—	3	—	4	3	3	—	—
” L. II	3	2	3	—	3	—	—	3	3	4	—	3	—	—
” R. III	2	—	2	2	3	2	2	3	—	2	2	3	2	3
” L. III	2	4	2	—	3	—	2	3	4	2	—	3	—	3
” R. IV	2	—	2	2	3	2	2	2	—	2	1	2	2	2
” L. IV	2	4	2	—	3	—	2	2	3	2	—	2	—	2

3. Till gemensam morgonbön, som förrättats omväxlande av lektorn och av adjunkten i kristendom i närvaro av rektor, hava lärjungarna samlats kl. 7,45 f. m. Första söndagen i varje månad utom under tiden februari—mars har skolgudstjänst hållits i högtidssalen. Övriga sön- och helgdagar har ungefär en femtedel av läroverkets lärjungar i tur och ordning bevistat högmässogudstjänsten i stadens kyrka. Under läsåret har sålunda varje lärjunge bevistat 5 skolgudstjänster och 2 å 3 kyrkogudstjänster.

Undervisningen i de obligatoriska läroämnena samt i välskrivning, teckning och gymnastik har varit förlagd till kl. 8—9,40 f. m. och 11,5—3,30 e. m. Den frivilliga undervisningen i franska har meddelats i femte klassen torsdagar och fredagar 11,5—11,50 f. m. och i sjätte klassen måndagar och onsdagar 2,45—3,30 e. m. Den frivilliga undervisningen i instrumentalmusik har meddelats tisdagar kl. 5—7,30 e. m. och fredagar kl. 5,30—7,45 e. m. Frivilliga laborationer i fysik för II realringen hava ägt rum måndagar 5—7 e. m. och för III realringen torsdagar 5—7 e. m. varannan vecka. I fjärde klassen har ena veckotimmen 1,50—2,35 e. m. utbytts mot laborationer med halva avdelningen 1,50—3,30 e. m. varannan vecka. I kemi ha frivilliga laborationer anordnats torsdagar 5—7 e. m. varannan vecka med R. III samt med kl. 5 onsd. 2,45—3,30 e. m. varje vecka.

4. Den 7 mars besöktes läroverket av H. H. Eforus, Biskopen m. m. D:r Hj. Danell.

5. Antal lärotimmar i veckan för läsämnen under höstterminen 1918.

1	2	3	4	5	6	7	8
Avdelningar	Närvarande lärjungar den 15 sept.	Antal timmar				Summa	Anmärkningar
		Skilda		Gemensamma			
		med undervisning för hela avdelningen	med avdelningen uppdelad på underavdelningar	för lärjungar från avdelningar å samma linje	för lärjungar från avdelningar å olika linjer		
1	36	24	—	—	—	24	1) Labor. i fysik, 2 avdelningar, vardera 2 t. varannan vecka.
2	30	26	—	—	—	26	2) Därav frivillig franska 2 t. och friv. labor. i kemi 1 t.
3	24	27	—	—	—	27	3) Därav frivillig franska 2 t.
4	31	28	1 ¹⁾	—	—	29	4) 7 t. matematik, 1 t. fysik, 2 t. kemi, 1 t. engelska.
5	27	31 ²⁾	—	—	—	31	5) 6 t. latin, 5 t. matem.
6	5	30 ³⁾	—	—	—	30	6) 1 t. eng., 6 t. matem., 2 t. fysik, 2 t. kemi och 1 t. friv. lab. i fysik med hela avd. 2 t. varannan vecka.
R. I	15	11 ⁴⁾	—	—	17	28	7) 6 t. latin, 4 t. matem., 1 t. fysik.
L. I	14	11 ⁵⁾	—	—	(17)	11	8) 2 t. eng., 6 t. matem., 4 t. fysik, 2 t. kemi och 1 t. friv. lab. i fysik, 1 t. friv. lab. i kemi, båda labor. med hela avd. 2 t. varannan vecka.
R. II	11	12 ⁶⁾	—	—	18	30	9) 7 t. grekiska.
L. II	9	11 ⁷⁾	—	—	(18)	11	10) 6 t. latin, 1 t. eng., 2 t. fysik.
R. III	10	16 ⁸⁾	—	—	17	33	11) 1 t. eng., 4 t. matem.
L. III A	3	7 ⁹⁾	—	9 ¹⁰⁾	(17)	16	12) 4 t. eng., 6 t. matem., 3 t. fysik, 2 t. kemi.
L. III B	6	5 ¹¹⁾	—	(9) ¹⁰⁾	(17)	5	13) 6 t. latin, 2 t. eng., 2 t. fysik.
R. IV	8	15 ¹²⁾	—	—	16	31	14) 5 t. matem.
L. IV A	5	7 ⁹⁾	—	10 ¹³⁾	(16)	17	
L. IV B	3	5 ¹⁴⁾	—	(10) ¹³⁾	(16)	5	
Summa	237	266	1	19	68	354	

6. Läro- och läseböcker.

* Utmärker sådana böcker, som antingen tillhandahållas av läroverket eller utan att vara direkt påbudna av lärjungarna i allmänhet användas.

Kristendom.

	Klass o. ring		Klass o. ring
Svenska bibeln	1—IV	<i>Lundin</i> , Bilder ur kyrkans historia	6
Svenska psalmboken	1—5	<i>Gummerus—Rosenqvist—Johansson</i>	
<i>Bergqvist och Herner</i> , Bibliska berättelser, G. Testamentet	1, 2	Lärobok i Kyrkohistoria	I—III
<i>H. Anderson</i> , Den kristna tros- o. sedeläran	1—3	<i>Lövgren-Levin</i> , Kyrkohistoria	IV
Katekesen, Östrands ed.	4, 5	<i>Ahlberg</i> , Religionshistorisk översikt	II—IV
* <i>E. Lönroth</i> , Bibliska Gestalter ...	1—3	<i>Erkki-Kailá</i> , Kristlig Religionslära	III—IV
<i>Herner</i> , Israels historia	4	<i>Ahlberg</i> , Den kristna världs- och livsåskådningen	II
		* <i>Levin</i> , Ur kyrkohistoriens källor	I—IV

Modersmålet.

	Klass o. ring		Klass o. ring
<i>Kabner och Victorin</i> , Rättskrivningslära	1—5	<i>Strindberg</i> , Svenska öden och äventyr	I
<i>Rebbe</i> , Svensk Språklära	2—5	<i>Strindberg</i> , Mäster Olof	II
<i>Rebbe och Fischer</i> , Exempelsamling	2—5	* <i>Steffen</i> , Isländsk och fornsvensk litteratur	I
<i>Steffen</i> , Svensk Litteraturhistoria... ..	I—IV	<i>Laurin</i> , Dansk och norsk läsning	II—IV
<i>Runeberg</i> , Fänrik Ståls sägner.....	2, 3	* <i>Lundell och Noreen</i> , Svensk vit-terhet	I, II
” Kung Fjalar.....	I	* <i>Steffen</i> , Översikt av svenska litte-raturen... ..	II, III, IV
<i>Tegnér</i> , Fritiofs saga	5		
<i>Snoilsky</i> , Svenska bilder.....	4		
<i>Lindvall</i> , Läsebok	1—5		

Latin.

<i>Tessing</i> , Skolgrammatik	I—IV	Horatius och Catullus i urval av Risberg	III—IV
<i>Pontén</i> , Latinsk läsebok	I	* <i>Lindroth</i> , Romerska antikviteter... ..	III, IV
<i>Müller</i> , De viris illustribus	II	* <i>Cavallin</i> , Latinskt lexikon	I—IV
Livius, 24 boken, ed. Bagge	IV	” Latinskt skollexikon	I—IV
Ovidius, ed. Risberg.....	II—III	* <i>Salenius</i> , Latinsk-Svensk ordbok	I—IV
<i>Pontén</i> , Latinska författare i urval	II—IV	* <i>Bergstedt</i> , Mytologi	II—IV
<i>Cornelius Nepos</i> , ed. Rönström ..	II		

Grekiska.

<i>Löfstedt-Sillén</i> , Grammatik	III—IV	<i>Mellén och Lundquist</i> , Grekisk ele-mentarbok	III
<i>Mellén och Lundquist</i> , Grekisk lä-sebok	III—IV	Hom. Odys. ed. Aminson	IV

Tyska.

<i>Calwagen-Nordgren</i> , Elementar och läsebok	1—3	<i>Polenz</i> , Erzählungen	II
<i>Hjort</i> , Grammatik.....	1—6, I—IV	<i>Heine</i> , die Harzreise.....	III
<i>Hjort</i> , Övningsbok till den tyska grammatiken	4, 5	<i>Budde</i> , Aus meinem skizzenbuch	III
<i>Hjort och Heuman</i> , Tyska skrivöv-ningar och brev	4, 5, I—IV	<i>Lessing</i> , Minna von Barnhelm, de tre första akterna	IV
<i>Rodhe-Kröger</i> , Läsebok.....	4—5	* <i>Rodhe</i> , Krambambuli und andere Geschichten	II, III
<i>Pederzani-Weber</i> , Auf rauhen Pfa-den	5	* <i>Hjorth</i> , Vermischte Lektüre	IV
<i>Hoffman</i> , Heute mir, morgen dir	6	<i>Goodwin</i> , Skriftliga uppgifter för mogenhetsexamen	III, IV
<i>Riehl</i> , Burg Neideck.....	I, II	<i>Hoppe</i> , Tysk-svensk ordbok, skoluppl.	
		<i>Hoppe</i> , Svensk-tysk ordbok, skoluppl.	

Engelska.

<i>Hammarberg och Zetterström</i> , Gram-matik	4, 5, 6, I, II, R. III, R. IV	<i>Elfstrand</i> , Elementarbok	4, 5
		<i>Jespersen-Rodhe</i> , Engelsk läsebok för realskolan.....	5, 6, I, II, III

	Klass o. ring
<i>Calwagen-Lindqvist</i> , Översättnings- övningar	5, 6, I, II, R. III, R. IV
<i>Behm</i> , Läsebok, 2:dra uppl.	III, IV
„ Anmärkn. och ordlista till ovanst.	III, IV
<i>Werner</i> , Engelske Sange och Recita- tioner, Michaelsen, Köpenhamn L.	III, IV

	Klass o. ring
<i>Björkman</i> , William Shakespeare, Bonnier	IV
<i>Baker</i> , The A-B-C Guide to Lon- don	R. IV
<i>Lindgren</i> , Engelsk-svensk ordb. Skoluppl.	
<i>Wenström-Harlock</i> , Svensk-engelsk ord- bok. Skoluppl.	

Franska.

<i>Bödtker & Höst</i> , Lärobok i Fran- ska, ed. Malmberg	5, 6
<i>Ploetz</i> , Elementarbok, bearb. av C. Löfving. 7 uppl.	II, III
<i>Edström</i> , Kortfattad fransk språk- lära	III, IV
<i>Edström</i> , Lectures Françaises I med ordlista	III

<i>Edström</i> , Lectures Françaises II med ordlista	IV
<i>Wijkander</i> , Recueil de Poésies fran- çaises. 2 uppl.	IV
* <i>Pharus</i> , Plan et Guide de Paris. Pharus Verlag, Berlin	II, IV
<i>Schulthess</i> , Fransk-svensk ordbok.	
<i>Klint</i> , Fransk-svensk ordbok.	

Historia.

<i>Odhner-Westman</i> , Lärobok i fäder- neslandets historia för realskolan	1—3
<i>Grimberg</i> , Sveriges, Norges och Danmarks historia för realskolan	4—6
<i>Odhner-Hildebrand</i> , Fäderneslan- dets historia för gymnasiet	II—IV
<i>Pallin-Boëthius</i> , Allmän historia för realskolan	3—6
<i>Pallin-Boëthius</i> , Nyare tidens hist.	II—IV
<i>Montelius och Hildebrand</i> , Kultur- historisk översikt av forntidens och medeltidens svenska historia	I

<i>Boëthius</i> , Kulturhistorisk översikt av fortidens och medeltidens all- männa historia	I
<i>Hildebrand</i> , Stats- och samhälls- kunskap för gymnasiet	IV
<i>Rydfors</i> , Historisk läsebok	1, 2
<i>Estlander</i> , Allm. hist. i berättelser	3—5
* <i>Ekmark</i> , Läsebok till svenska hi- storiern	3—5
* <i>Ekmark</i> , Läsebok till allm. hist.	II—IV

Geografi.

<i>Carlson</i> , Skolgeografi, förra kursen	1—5
<i>Carlson och Fagerlund</i> , Skolgeo- grafi, andra kursen	6, I, II

* <i>Fagerlund och Falk</i> , Geografisk läsebok	5
---	---

Filosofisk propedeutik.

<i>Larsson</i> , Psykologi	III—IV
----------------------------------	--------

<i>Borelius-Strömberg</i> , Logik	III—IV
---	--------

Matematik.

<i>Berg</i> , Räknelära för de allm. läro- verken och flickskolor, omarbe- tad av Hagström	1—5
--	-----

<i>Hedström och Rendahl</i> , Algebra ...	I—III
<i>Möller</i> , Algebra	IV
<i>Asperén</i> , Geometri	4—IV

	Klass o. ring		Klass o. ring
<i>Hagström</i> , Proportionslärans tilllämpning på plangeometrien ...	I—IV	<i>Josephson</i> , Funktionslära för gymnasiet ..	R. III, R. IV
<i>Tham</i> , Planimetri	I—IV	<i>Hedström och Rendahl</i> , Logaritmtabeller	R. II, L. III
<i>Ericsson</i> , Trigonometri.....	III, IV	Logaritmtabeller av <i>Lindman</i>	III—IV
<i>Hedström och Rendahl</i> , Trigonometri	R. II, L. III	* <i>Hellgren</i> , Metoder för lösn. av geom. problem	R. IV
<i>Josephson</i> , Rymdgeometri.....	R. III—IV	*Problemsamlingar.	
<i>Collin</i> , Analytisk geometri... R. III, R. IV			

Biologi.

<i>Bohlin</i> , Hälsolära	1	<i>Bohlin</i> , Lärobok i biologi för realskolan, II. Botanik	1—6
<i>Bohlin</i> , Zoologi	2—5	<i>Forsell-Skårman</i> , Lärobok i botanik.....	I, III, IV
<i>Almquist-Andersson</i> , Lärobok i zoologi.....	II—IV	<i>Krok och Almquist</i> , Svensk flora, I.	3—5

Fysik.

<i>Hellsten</i> , Experimentell fysik och astronomi.. ..	4—5	<i>Sohlberg</i> , Astronomi	I
<i>Moll</i> , Lärobok i fysik	R. I—R. IV	*Problemsamlingar i fysik ...	R. III—R. IV
<i>Moll</i> , Lärobok i fysik, förkortad upplaga	L. I—L. IV		

Kemi och Geologi.

<i>Johansson och Magnusson</i> , Kemi och geologi för realskolan. Häfte I—III	5, 6	<i>Abenius</i> , Oorganisk kemi ...	R. I—R. IV
---	------	-------------------------------------	------------

7. Med innevarande läsår hava följande nya läroböcker införts:

i *Kristendom*: *Ahlberg, A.*, Den kristna världs- och livsåskådningen, i ring II och därefter successivt i följande ringar i stället för *Erkki Kailá*, Kristlig religionslära.

i *Matematik*: *Hedström, J. S.* och *Rendahl, C.*, Trigonometri för läroverken, i ring R. II och ring L. III samt därefter successivt i följande ringar i stället för *K. O. Ericsson*, Lärobok i plan trigonometri.

Hedström, J. S. och *Rendahl, C.*, Logaritmtabeller, i ring R. II och ring L. III samt därefter successivt i följande ringar i stället för *Chr. F. Lindman*, Femställiga logaritmtabeller.

8. Lärokurser.

Första klassen.

- KRISTENDOM, 3 t. Biblisk historia: gamla testamentet. Den kristna tros- och sedeläran sid. 1—58. Bibelläsning i anslutning till bibliska historien. Läsning ur Elisabet Lönroth, Bibliska gestalter. Kort översikt av kyrkoåret jämte kort framställning av svenska kyrkans högmässogudstjänst. Valda psalmer. — *Steen*.
- MODERSMÅLET, 5 t. Läsning av Lindwalls läsebok för första klassen jämte reproduktionsövningar; sagoberättande; övningar att urskilja de viktigaste ordklasserna och satsdelarna; rättskrivningsövningar. — *Lindholm*.
- TYSKA, 6 t. Första avdelningen i elementarboken jämte motsvarande delar av formläran; tillämpningsövningar i anslutning till läroboken. — *Lindholm*.
- HISTORIA, 2 t. Berättelser ur Nordens guda- och hjältesaga samt äldre historia med stöd av den antagna läseboken; fäderneslandets historia under forntiden och medeltiden intill år 1319. — *Carlsson*.
- GEOGRAFI, 2 t. Världsdelar och världshav efter globen jämte korta upplysningar om jordens form och rörelse; övningar att förstå och använda kartan; Sveriges geografi utförligare, Norges geografi och översikt av den skandinaviska halvöns; Finlands och Rysslands fysiska geografi. — *Carlsson*.
- MATEMATIK, 4 t. Aritmetik: De fyra räknesätten med hela tal; någon övning i räkning med decimalbråk. Huvudräkning. — *Carlsson*.
- BIOLOGI, 2 t. Människokroppen; undersökning av levande växter; exkursioner 2 tim. — *Sjögren*.

Andra klassen.

- KRISTENDOM, 3 t. Biblisk historia: nya testamentet, berättelserna 1—57. Den kristna tros- och sedeläran: sid. 61—120. Läsning ur E. Lönroth, Bibliska gestalter. Bibelläsning: Evangelierna. En översikt av kyrkoåret samt en kort framställning av svenska kyrkans gudstjänstordning. Valda psalmer. — *Steen*.
- MODERSMÅLET, 5 t. Läsning av Lindwalls läsebok II samt första delen av Fänrik Ståls sägner. Reproduktionsövningar, muntliga och skriftliga: sagoberättande samt framsägning av inlärd stycken; form- och satslära i förening med satsanalys; rättstavningsövningar. — *Lindholm*.
- TYSKA, 6 t. Andra avdelningen av elementar- och läseboken jämte motsvarande delar av formläran; talövningar i anslutning till den lästa texten. — *Lindholm*.
- HISTORIA, 3 t. Fäderneslandets historia 1319—1611 jämte huvuddragen av Norges och Danmarks historia under samma tid. Berättelser ur Greklands och Roms saga och historia. — *Armini*.
- GEOGRAFI, 2 t. Mellaneuropa till Frankrike. — *Carlsson*.
- MATEMATIK, 5 t. Aritmetik: läran om decimalbråk avslutad och repeterad. Av allmänna bråk addition, subtraktion och multiplikation. Metersystemet. Huvudräkning. — *Sjögren*.

BIOLOGI, 2 t. Zoologi: däggdjuren. Botanik, växtundersökning, exkursioner 2 timmar.
— *Sjögren*.

Tredje klassen.

KRISTENDOM, 3 t. Biblisk historia: nya testamentet: repetition av de viktigare av berättelserna 1—40 samt berättelserna 41—68. Bibelläsning: Apostlagärningarna noggrant genomgångna. Tros- och sedelära: läroboken sid. 123—155. Kort översikt av kyrkoåret samt svenska kyrkans högmässogudstjänst. Valda psalmer. — *Wetterlundh*.

MODERSMÅLET, 6 t. Läsning av Lindwalls läsebok III och Fänrik Ståls sägner II; reproduktionsövningar; smärre uppsatser, utarbetade på lärorummet; framsägning av inlärdade dikter; form-, sats- och interpunktionslära i förening med satsanalys; rättstavnings- och interpunktionsövningar. — h. t. *Nilsson* och *J. Carlsson*, v. t. *Nilsson*.

TYSKA, 6 t. Tredje avdelningen av elementar- och läseboken; det viktigaste av form-läran genomgången: behövlige delar av syntaxen i anslutning till den lästa texten; talövningar samt muntliga och skriftliga tillämpningsövningar. — h. t. *Nilsson* och *J. Carlsson*, v. t. *Nilsson*.

HISTORIA, 3 t. Fäderneslandets historia: 1611—1718; allmän historia: forntiden efter läroboken. — *Carlsson*.

GEOGRAFI, 2 t. Sydeuropa samt brittiska öarna efter läro- och läseboken; översikt av Europa. — *Carlsson*.

MATEMATIK, 5 t. Aritmetik: läran om bråk avslutad och repeterad. Enkel reguladetri och lättare procent- och ränteproblem, Huvudräkning. Geometri: förberedande mätningar och konstruktioner; de enklaste geometriska figurerna. — h. t. *Rosén*, v. t. *Rosén*, *Jörlander* och *Djurfeldt*.

BIOLOGI, 2 t. Zoologi: fåglar och kallblodiga ryggradsdjur. Botanik: de högre växternas yttre organ, undersökning av levande växter jämte växtbestämning efter flora, exkursioner 5 timmar, växtinsamling. — *Sjögren*.

Fjärde klassen.

KRISTENDOM, 2 t. Israels historia, meddelad i sammanhang med en översikt av gamla testamentets skrifter och under läsning av valda delar av desamma. Översiktlig framställning av den kristna tros- och sedelärens grundtankar i anslutning till första huvudstycket samt första trosartikeln i Luthers lilla katekes. Valda psalmverser. En kort framställning av svenska kyrkans gudstjänstordning samt en översikt av kyrkoåret. Korta underrättelser ur den allmänna religionshistorien i sammanhang med Israels historia. — *Wetterlundh*.

MODERSMÅLET, 4 t. Läsning och förklaring av stycken i läseboken samt av Snoilskys Svenska Bilder. Framsägning av inlärdade poetiska stycken. Form- och satsläran i förening med satsanalys. Övningar i rättstavning och interpunktion.

Elva uppsatser, därav 6 på lärorummet. — h. t. *Rosén*, v. t. *Rosén*, *Jörlander* och *Djurfeldt*.

Ämnen för uppsatserna:

1. Doktor Allvetande (repr.). 2. Jättestenarne vid Ulvgryt (repr.). 3. Jonas Alströmer. 4. a) Sommarlovvet. b) Oktoberlovvet. 5. Ett biografbesök. 6. Bröderna (repr.). 7. Mina julferien. 8. En arbetsdag under terminen. 9. — 10. — 11. —

TYSKA, 4 t. Rodhe-Kröger: Tysk läsebok c:a 50 sid. Rep. av formläran, det viktigaste av syntaxen. Var tredje vecka en skriftlig översättning till tyska, varav 7 å lärorummet. Talövningar och andra tillämpningsövningar. — h. t. *Rosén*, v. t. *Rosén*, *Jörlander* och *Djurfeldt*.

ENGELSKA, 5 t. De 45 första styckena i elementarboken. Det viktigaste av formläran. Talövningar och andra tillämpningsövningar. — h. t. *Nilsson* och *J. Carlsson*, v. t. *Nilsson*.

HISTORIA, 3 t. Fäderneslandets historia 1718—1809 jämte en kortfattad översikt av Danmark—Norges historia för samma tid; motsvarande delar i läseboken. Allmänna historien: medeltiden och nyare tidens första tidevarv samt berättelser från samma tid i Estlanders läsebok. — *Wetterlundh*.

GEOGRAFI, 2 t. Asiens och Afrikas geografi. — *Sjögren*.

MATEMATIK, 5 t. Aritmetik och algebra: sifferbråk, sifferkvationer av första graden med en obekant jämte problem, lösta dels med tillhjälp av aritmetiska metoden, dels med ekvationsmetoden. Geometri: läran om räta linjer, vinklar, trianglar och parallelogrammer; läran om cirkeln påbörjad; övningsuppsatser. — *Sjögren*.

BIOLOGI, 1 t. Zoologi: de ryggradslösa djuren. Botanik: växtbestämning, insamling av 50 växter. Exkursioner 4 timmar. — *Eliasson*.

FYSIK, 2 t. De viktigaste egenskaperna hos kroppar i olika aggregationsformer, de enklaste maskinerna och det allmännaste av värmeläran. 1 undervisningstimme har varit utbytt mot 2 laborationstimmar varannan vecka med halva klassen, och ha därvid följande försök utförts:

1. a) Bestämning av π ur förhållandet mellan cylinderns basyta och kvadraten på basytans radie; b) samt ur förhållandet mellan basytans omkrets och diameter. 2. Bestämning av en cylinders volym: a) ur produkten av basyta och höjd; b) genom vägning av det undanträngda vattnet. 3. Bestämning av: a) en stens specifika vikt; b) en korks specifika vikt. 4. Archimedes princip för en simmande kropp. "Provrörsfartyg" i a) vatten; b) sprit; c) glycerin; d) fotogen. 5. Bestämning av en stens viktförlust i a) vatten; b) sprit; c) glycerin samt den undanträngda vätskans vikt. 6. Lagen för kommunicerande kärl. 7. Bestämning av vikten av 1 liter luft. 8. Mätning av lungornas övertryck. 9. Boyles lag. 10. Hävstångslagen för a) tvåarmad; b) enarmad hävstång. 11. Tyngdspunktsbestämningar. 12. Förfärdigandet av a) sprittermometer; b) kvicksilvertermometer. 13. Bestämning av a) mässings, b) luftens utvidningskoefficient. 14. Isens smältvärme. 15. Vattens ångbildningsvärme. 16. Undersökning om kokpunktens beroende av trycket. 17. Smält- och stelningpunkt för a) vax, b) paraffin. — *Fahlström*.

Femte klassen.

KRISTENDOM, 2 t. Framställning av Jesu liv och verksamhet, meddelad i sammanhang med en översikt av nya testamentets skrifter och under läsning av valda delar av desamma. Översiktlig framställning av den kristna tros- och sedelä-

rans grundtankar i anslutning till andra och tredje trosartikeln. Valda psalmer. — *Wetterlundh*.

MODERSMÅLET, 3 t. Läsning av Tegnér's Fritiofs saga och stycken ur läseboken; referat samt framsägning av stycken i bunden form. Översikt av form- och satsläran. Rättstavnings- och interpunktionsprov. Tolv uppsatser, därav nio på läroverket. — *Wetterlundh*.

Ämnen för uppsatserna:

1 (på läroverket). a) Huru bonden, mjölnaren och bagaren hjälpas åt att framställa en kaka bröd. b) Spanska tronföljdskriget. c) Något om Australien och dess näringar. 2. Fritiofs och Ingeborgs ungdomsår hos Hilding. 3 (på läroverket). a) Vad för ätbart kan man finna i skogen? b) Potatisen. c) Ett mynt berättar sin historia. d) Nordamerikanska frihetskriget. 4 (på läroverket). a) Napoleon:s levnadsödan. b) Indianernas olika sätt att fiska och jaga. c) Hundens. d) Pauli första missionsresa. e) Isfarten i Fritiofs saga. 5. Sjuåriga kriget. 6 (på läroverket). a) Huru har konungariket Italien uppstått? b) Vad vet du om kaffeodlingen. c) En resa. 7 (på läroverket). a) En soldat berättar sina minnen från fronten. b) Min senaste julafton. c) Växtlivet i Sydamerika. d) Nordamerikanska inbördeskriget. 8 (på läroverket). a) Norges förening med Sverige. b) Svensk-Amerika. c) Vad känner du till om Sveriges materiella utveckling under de senaste konungarna? 9. Orsakerna till franska revolutionen. 10 (på läroverket). a) Jesus inför Pilatus. b) Vad vet du om nykterhetsverksamheten i Sverige? 11 (på läroverket). 12 återstå.

TYSKA, 4 t. Rodhe-Kröger, Tysk läsebok slutläst. Rodhe, Auf rauhen Pfaden, kursivt omkring 50 sid. Formläran repeterad. Det viktigaste av syntaxen. 11 skriftliga översättningar till tyska eller reproduktioner, varav 7 utarbetade på läroverket. Talövningar och andra tillämpningsövningar. — *Wetterlundh*.

ENGELSKA, 5 t. Elementarboken slutläst; styckena 1—74 i Jespersen och Rodhes läsebok. Formläran avslutad och repeterad. Av syntaxen artiklarna och verbet. Talövningar och andra tillämpningsövningar. — *Wetterlundh*.

FRANSKA (valfritt) 2 t. Omkring 40 sidor i Bödtker-Hösts lärobok med grammatik, uttalsövningar och tillämpningsövningar. — *Emmelin*.

HISTORIA, 3 t. Sveriges historia i sammanhang med Danmarks och Norges från 1809 till närvarande tid. Kort repetition av forntidens och medeltidens historia. Allmän historia från 1648 till närvarande tid. — *Brieskorn*.

GEOGRAFI, 2 t. Australiens och Amerikas geografi. — *Carlsson*.

MATEMATIK, 4 t. Aritmetik och algebra: Ekvationer av första graden med en obekant jämte problem, särskilt ränteuppgifter, bolags-, arbets-, tal-, rörelse- och blandningsproblem. Multiplikation och upplösning i faktorer av enkla polynom, i sammanhang härmed begreppet dignitet samt räkning med algebraiska bråk av enkelt slag. Geometri: cirkeln avslutad; sammanfattande repetition av den föregående kursen; övningsuppgifter. — h. t. *Rosén*, v. t. *Rosén*, *Jörlander* och *Djurfeldt*.

BIOLOGI, 2 t. Zoologi: repetition av djurriket. Botanik: fanerogamernas och kryptogamernas systematik, växtinsamling, exkursioner 12 timmar. — *Eliasson*.

FYSIK, 1 t. Läran om magnetismen och elektriciteten. — *Fahlström*.

KEMI, 2 t. De viktigaste företeelserna inom den oorganiska kemien; det allmännaste av geologien. En timme i veckan dessutom frivilliga laborationsövningar. Försök enl. läroboken. — *Eliasson*.

Sjätte klassen.

KRISTENDOM, 2 t. Bibelläsning: Apostlagärningarna, Kyrkohistoria: de viktigaste delarna av läroboken genomgångna med huvudvikten lagd på den äldsta kyrkans historia och reformationstiden. Valda psalmverser. Några av de viktigare religioner, med vilka kristendomen trätt i beröring. — *Wetterlundh*.

MODERSMÅLET, 3 t. Läsning av svenska litteraturprov, huvudsakligen från senaste århundradet. Övningar i muntlig framställning; övningar i att uppsätta enklare skrivelser av praktisk art. 9 uppsatser, därav 6 på läroverket. — *Steen*.

Ämnen för uppsatserna:

1 (i skolan). a) De stora upptäckterna vid nya tidens början. b) Mitt hem. c) Ett sommarminne. d) Höstens behag och obehag. — 2 (i hemmet). Aposteln Paulus. — 3 (i skolan). a) Kyrkoåret. b) Förhållandena i Frankrike vid den stora revolutionens början. c) Jordens förnämsta högländsområden. d) Spanska sjukan i Vänersborg. — 4 (i skolan). a) Muhammed. b) Vad vet du om världshaven? c) Vänersborgs kommunikationer. d) Växtens näringsupptagande. e) Skildring av livet på skolgården under rasterna. — 5 (i hemmet). a) Sveriges skogar. b) Hur jag ämnar tillbringa mina julferier. — 6 (i skolan). a) Skildra någon av reformationens förelöpare. b) Några av våra huvudnäringar. c) Människoraserna. d) Vad gagn ha vi av våra sjöar och vattendrag? e) Mina framtidsplaner. — 7 (i skolan). a) Olaus Petri. b) Tåget över Bält. c) Brittiska biländer i Amerika. d) Valfritt ämne. — 8 (i hemmet). a) En torgdag i Vänersborg. b) Vad kan man göra för att bevara sin hälsa? — 9.

TYSKA, 3 t. Hoffman: Heute mir, morgen dir, omkr. 80 sidor. Grammatiken repeterad. Talövningar. Övning i översättning från svenska. Läsning av tysk handstil. 6 skolstilar och 3 hemstilar. — *Lindholm*.

ENGELSKA, 4 t. Omkring 60 sid. i Jespersen-Rodhes läsebok. Formläran repeterad; kort översikt av syntaxen jämte skriftliga tillämpningsövningar. Talövningar. 13 stilar, varav 9 på läroverket. — h. t. *Rosén*, v. t. *Rosén*, *Jörlander* och *Djurfeldt*.

FRANSKA (valfritt), 2 t. Omkring 25 sidor i Böttker-Hösts lärobok jämte motsvarande grammatik. — h. t. *Nilsson* och *J. Carlsson*, v. t. *Nilsson*.

HISTORIA, 4 t. Statskunskap: Grunddragen av den svenska statens författning och förvaltning samt av de sociala och ekonomiska förhållandena i Sverige. Fäderneslandets historia: repetition av nyare tiden med huvudvikt lagd på tiden efter 1809. Allmänna historien: repetition av nyare tiden, särskilt tiden efter 1815. — *Carlson*.

GEOGRAFI, 2 t. Sammanfattande översikt av den allmänna geografin; i anslutning därtill de viktigare kulturländernas, företrädesvis Sveriges, geografi översiktligt behandlad, med särskilt framhållande av befolknings- och samhällsförhållanden, näringsliv, samfärdsmedel och kolonialväsen. — *Carlson*.

MATEMATIK, 5 t. Aritmetik och algebra: uppgifter ur det praktiska livet; ekvations-system av första graden jämte problem; planimetriska och stereometriska uppgifter; kvadratrötter och enkla exempel på sammansatt ränta med användning av tabeller. Geometri: repetition; likformig avbildning. Enkel bokföring. — h. t. *Rosén*, v. t. *Rosén*, *Jörlander* och *Djurfeldt*.

BIOLOGI, 2 t. Zoologi: människokroppens organ, vävnader och fysiologi; hälsolära. Botanik: växternas levnadsförhållanden, livsföreteelser och inre byggnad. Exkursioner 6 timmar. — *Eliasson*.

- FYSIK, 2 t. Optik; energibegreppet, fallrörelsen, kraftparallelogrammen, pendelrörelsen, friktionen, lutande planet, centralrörelsen; bostäders uppvärmning och ventilation; meteorologi; astronomi; akustik. — *Fahlström*.
- KEMI, 1 t. De viktigaste av den organiska kemiens ämnesgrupper; metallurgi. — *Eliasson*.

Första ringen.

Realgymnasiet.

- KRISTENDOM, 2 t. Bibelläsning: valda delar av Apostlagärningarna samt Paulus' brev till filipperna. Kyrkohistoria: gamla tiden och medeltiden. — *Steen*.
- MODERSMÅLET, 3 t. Litteraturhistoria: Steffen, till Reformationen, litteraturläsning: stycken av Rydberg, Strindberg, Heidenstam, Lagerlöf, Fröding m. fl.; isländska sagor och eddasånger samt valda stycken ur medeltidens svenska litteratur i anslutning till litteraturhistorien. Deklamation, föredrag och dispositionsövnningar. Elva uppsatser, därav sex på läroverket. — *Brieskorn*.
- Ämnen för uppsatserna:
- 1 (i skolan). a) Sommarens behag. b) Vad dyrtiden lärt oss att taga vara på. c) Min hemsocken. d) Om jag ägde en million, hur skulle jag då använda den? 2 (i hemmet). Jämförelse mellan hinduernas och persernas religioner. 3 (i skolan). a) Grekernas strider med perserna. b) Floderna oeh deras verksamhet. c) Hur man bäst bör skydda sig mot sjukdomar. 4 (i skolan). a) Paulus som missionär. b) En trädgård om hösten. c) Nyttan av resor. 5 (i hemmet). Trymskvädet. 6 (i skolan) a) Vänersborgs omgivning. b) Hur vi veta, att jorden är rund. c) Vinterns behag och obehag. 7 (i hemmet). Englands industri och dess betydelse. 8 (i skolan). a) Augustinus. b) Riddarväsendet. c) Varför jag blev latinare (resp. realist). 9 (i hemmet). a) Orsakerna till kristendomens seger i det romerska riket. b) Om gymnastik och dess nytta. 10 -- -- --. 11 -- -- --.
- TYSKA, 2 t. Burg Neideck, c:a 40 sidor, Formlära repeterad i samband med texten och syntaxen, dessutom efter Hjorts övningsbok. Talövningar. Elva skriftliga översättningar, därav sju utarbetade på läroverket. — h. t. *Nilsson* och *J. Carlsson*, v. t. *Nilsson*.
- ENGELSKA, 3 t., därav 2 t. tillsammans med L. I. Jespersen-Rodhe, till sidan 79. Läsning ex tempore och talövningar i anslutning härtill. Hammarberg-Zetterström med tillämpningsövningar i Calwagen-Lindqvist: verbets syntax. R. I dessutom 1 t. Verbets syntax utförligare ävensom repetition av formläran till verbet. Genomgång av under läsåret skrivna 6 hemstilar och 5 skolstilar. — h. t. *Nilsson* och *J. Carlsson*, v. t. *Nilsson*.
- HISTORIA, 3 t. Kulturhistorisk översikt av forntidens och medeltidens allmänna och svenska historia. — *Brieskorn*.
- GEOGRAFI, 2 t. Sammanfattande översikt av den allmänna geografien, Storbritanniens och Irlands, Tyska rikets, Frankrikes samt Rysslands geografi med särskilt framhållande av befolknings- och samhällsförhållanden, näringsliv, samfärdsmedel och kolonialväsen. — *Carlsson*.
- MATEMATIK, 7 t. Algebra: de fyra räknesätten i hela tal och bråk, digniteter och kvadratrötter; ekvationer av första graden med en och flera obekanta; ekvatio-

ner av andra graden med en obekant; rotelkvationer; problem; användning av rätvinkliga koordinater för studium av förstgradsfunktioner och funktionen $y = x^2$. Geometri: repetition av den föregående kursen; proportionslära; transversaler och trianglars likformighet; övningssatser. — 11 uppsatser, varav 6 på läroverket. — h. t. *Jonsson*, v. t. *Munthe*.

BIOLOGI, 1 t. De fanerogama växternas systematik; insamling av 50 växter; till excursion har använts 3 tim. — *Eliasson*.

FYSIK, 3 t. Vätskors, gasers och fasta kroppars mekanik; kurs i elementär astronomi. Räkneuppgifter. — h. t. *Jonson*, v. t. *Munthe*.

KEMI, 2 t. Inledande kurs; haloiderna; syre, svavel. — *Eliasson*.

Latingymnasiet.

KRISTENDOM, 2 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Steen*.

MODERSMÅLET, 3 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Brieskorn*.

LATIN, 6 t. Ponténs läsebok. Formläran och kasusläran. — *Armini*.

TYSKA, 2 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — h. t. *Nilsson* och *J. Carlsson*, v. t. *Nilsson*.

ENGELSKA, 2 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet utom den särskilda timmen där. — h. t. *Nilsson* och *J. Carlsson*, v. t. *Nilsson*.

HISTORIA, 3 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Brieskorn*.

GEOGRAFI, 2 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Carlsson*.

MATEMATIK, 5 t. Algebra: hela tal och bråk; kvadratrotutdragning och räkning med kvadratrötter; ekvationer och ekvationssystem av första graden jämte problem. Användning av rätvinkliga koordinater för studium av 1:sta-gradsfunktioner och funktionen $y = x^2$. Proportionslära. Transversaler och trianglars likformighet; repetition av den föregående geometrikursen. 11 uppsatser, samtliga på läroverket. — *Fahlström*.

BIOLOGI, 1 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Eliasson*.

FYSIK, 2 t. Gemensamt med R. I. — h. t. *Jonson*, v. t. *Munthe*.

Andra ringen.

Realgymnasiet.

KRISTENDOM, 2 t. Bibelläsning: valda delar av gamla testamentets profetiska böcker och Paulus' brev till Galaterna. Kyrkohistoria: Nya tiden till § 57. Religionslära: Skapelsen — frälsningen. Allmän religionshistoria. — *Steen*.

MODERSMÅLET, 2 t. Läsning av valda stycken ur svenska litteraturen från nyare tidens början t. o. m. Bellman; motsvarande partier i litteraturhistorien; Mäster Olof av Strindberg samt stycken ur nyare svensk litteratur; övningar i muntlig framställning; elva uppsatser, därav 6 på läroverket. — *Steen*.

Ämnen för uppsatserna:

1 (på läroverket). a) Varför Luther blev reformator. b) Vänersborgs omgivning. c) Naturens förändringar om hösten. d) Mina sysselsättningar på lediga stunder. 2 (i hemmet). a) Den äldre svenska historieskrivningen t. o. m. Olaus Petri. b) Efter fredsslutet. c) Orsakerna till misslyckandet av Karl V:s religionspolitik. 3 (på läroverket). a) Zwingli. b) Frankrikes

andel i protestantismens seger. c) Ryskt samhällsliv. d) Våra barrträd. e) Spanska sjukan i Vänersborg. 4 (på läroverket). a) Kalvins liv och gärning. b) Gustav Vasa och dalkarlarna. c) Hudens byggnad och förrättningar. d) Flygkonsten i krigets och fredens tjänst. e) Världskrigets avslutning. 5 (i hemmet). a) Människans herravälde över naturen. b) Grevefejdens orsaker och verkningar. c) Fabriksrörelsen i min hemtrakt. 6 (på läroverket). a) Jesuitorden. b) Georg Stjernhjelms. c) Människans matsmältning. d) En nordisk vinterdag. e) Vad väntar du av det nya året? 7 (på läroverket). a) Religiösa föreställningar hos naturfolken. b) Polen på 1600-talet. c) Förenta Staterna som stormakt. d) Vad kan man göra för att bevara sin hälsa? 8 (i hemmet). a) Uppsala möte och dess betydelse. b) Kustklimat och inlandsklimat. c) "I dag röd, i morgon död". 9 —. 10 —. 11 —.

TYSKA, 2 t. Burg-Neideck avslutad samt 50 sid. i Polenz, Erzählungen, delvis extempore. Extemporering av ungefär 20 sid. i Krambambuli und andere Geschichten. Repetition av grammatik genom översättning till tyska av valda stycken i Hjort och Heuman, tyska skrivövningar och brev. Talövningar. Elva skriftliga arbeten, varav ett reproduktion — 7 på läroverket. — *Ewerth*.

ENGELSKA, 3 t., därav 2 tillsammans med L. II. Jespersen-Rodhe, styckena 159—166, 191—226, 292—319. Läsning extempore vid preparation av ny läxa. Talövningar: anekdoter. Hammarberg-Zetterström med tillämpningsövningar i Calwage-Lindqvist: av syntaxen ordföljden, artiklarna och adjektivet. R. II dessutom 1 t. Av syntaxen substantivet med tillämpningsövningar. Reproduktionsövningar. Övning i Lindgren och Wenström-Harlock. Genomgång av under läsåret skrivna 6 hemstilar och 5 skolstilar, av vilka 1 varit reproduktion. — *Lindholm*.

FRANSKA, 4 t. Av Ploetz-Löfvings elementarbok lektionerna 1—71, även de svenska styckena. Översättning av några sånger, vilka även uppspelats på grafon och sjungits. Talövningar i form av memorering av de franska styckena 41, 42 och 43 i Ploetz-Löfving. Topografiska realia i anslutning till kartan över Paris. — h. t. *Palmgren och Nilsson*, v. t. *Palmgren*.

HISTORIA, 3 t. Allmän historia 1500—1715 och fäderneslandets historia 1520—1718, båda i utförligare framställning. — *Brieskorn*.

GEOGRAFI, 1 t. Förenta staterna, Kina, Japan, Ryssland, Österrike-Ungern och Sverige såsom i föregående klass. — *Brieskorn*.

MATEMATIK, 6 t. Algebra: ekvationer och ekvationssystem av högre grad; rötter; potenser; logaritmer; exponentialekvationer. Användning av rätvinkliga koordinater. Likformighetsläran avslutad; sammanfattande kurs i planimetri. Enkla trigonometiska beräkningar rörande plana figurer. Elva skriftliga uppsatser, därav 6 utarbetade på läroverket. — h. t. *Jonson*, v. t. *Munthe*.

BIOLOGI, 2 t. Människokroppens organ, vävnader och fysiologi; hälsolära. — *Eliasson*.

FYSIK, 2 t. Värmelära jämte grunddragen av meteorologien; magnetismen och elektrostatiken. Frivilliga laborationsövningar en dubbeltime varannan vecka. — h. t. *Jonson*, v. t. *Munthe*.

Vid laborationsövningarna hava utförts följande försök och bestämningar:

1. Kvicksilvers utvidningskoefficient.
2. Mässings längdutvidningskoefficient.
3. Luftens utvidningskoefficient.
4. En kalorimeters vattenvärde.
5. Koppars specifika värme.
6. En kvicksilvertermometers fixpunkter.
7. En vågs känslighet.
8. Förhållandet mellan vågarmarnas längder. Noggrann vägning.
9. Naftalins smältpunkt.
10. Vattens ångbildningsvärme (vid 100°).
11. Olika kärns avsvalningshastighet.
12. Värmets mekaniska ekvivalent.
- 13 o. 14 återstå.

KEMI, 2 t. Återstående metalloider, alkalimetallerna samt 2- och 3-värdiga jordmetaller; organisk kemi. — *Eliasson*.

Latingymnasiet.

KRISTENDOM, 2 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Steen*.

MODERSMÅLET, 2 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Steen*.

LATIN, 6 t. Müller, de viris illustribus: Pausanias, Cimon, Alexander. Cornelius Nepos: Lysander, Epaminondas, Pelopidas. Agesilaus. Ovidius' Metam.: Pyramus et Thisbe, Daedalus et Icarus, Midas et Bacchus, Philemon et Baucis, Narcissus, Quattuor ætates. Repetition av form- och kasuslära: valda delar av syntaxen för övrigt. Nio skriftliga översättningar, därav fem på läroverket. — *Ewerth*.

TYSKA, 2 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Ewerth*.

ENGELSKA, 2 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Lindholm*.

FRANSKA, 4 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — h. t. *Palmgren* och *Nilsson*, v. t. *Palmgren*.

HISTORIA, 3 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Brieskorn*.

GEOGRAFI, 1 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Brieskorn*.

MATEMATIK, 4 t. Läran om kvadratrötter avslutad; ekvationer av andra graden med en och flera obekanta, ävensom av högre grad jämte tillämpningar, särskilt på planimetriska uppgifter, plangeometrien avslutad; någon användning av rätvinkliga koordinater. Elva skriftliga uppsatser, av vilka sex utarbetats på läroverket. — *Sjögren*.

BIOLOGI, 2 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Eliasson*.

FYSIK, 1 t. Värmeläran jämte grunddragen av meteorologien. — h. t. *Jonson*, v. t. *Munthe*.

Tredje ringen.

Realgymnasiet.

KRISTENDOM, 2 t. Bibelläsning i sammanhang med översikt av evangelierna och Jesu liv. Kyrkohistoria: nya tiden avslutad. Religionsläran avslutad. — *Steen*.

MODERSMÅLET, 3 t. Läsning av valda stycken ur svensk litteratur från 1763 till tiden omkring 1820 i sammanhang med motsvarande delar av litteraturhistorien; läsning av Goethes Faust samt av dansk och norsk litteratur. Föredrag, diskussions- och deklamationsövningar. Nio uppsatser, därav fem på läroverket. — *Emmelin*.

Ämnen för uppsatserna:

1 (på läroverket). a) Karl XI:s förtjänster om Sverige. b) Orsakerna till enväldets införande i Sverige under Karl XI. c) Växternas skyddsmedel i kampen för tillvaron. d) Dagens mest brännande fråga. 2. Några likheter mellan det sjuåriga kriget och det nu pågående världskriget. 3. a) Grunddragen av den Spencerska utvecklingsläran. b) Karl Mikael Bellman. c) Det nordamerikanska frihetskrigets följder. 4 (på läroverket). a) Den evangeliska kyrkan under upplysningstiden. b) Kellgrens "Mina löjen". c) Kabinettspolitikens tid (karakteristik). d) Upplysningstidens reformtankar. e) Assimilationen hos växterna. f) Huru bestämmer man motstånd

det i en elektrisk ledning? g) Världskrigets inverkan på de sociala förhållandena. h) Om bolsjevismen segrade. i) Sinnesförmimslernas subjektivitet. j) "Ingenting nytt under solen". 5 (på läroverket). a) De kyrkliga förhållandena i Nordamerikas Förenta stater. b) Leopolds "Eglé och Annette". c) Partierna under franska revolutionen. d) Den stora franska revolutionen och den ryska revolutionen (några likheter). e) Om sinnesillusioner och hallucinationer. f) Elektricitetens betydelse för vårt land. 6. a) De inre politiska förhållandena i England före parlamentsreformen 1832. b) Anna Maria Lenngren. 7 (på läroverket). a) Herrnhutismen. b) Oppositionen mot den akademiska skolan. c) Orsakerna till Napoleons fall. d) Huru inverkan de stora krigerna vid 1700-talets början på maktläget i Europa? e) Frihetstidens verksamhet för näringsarnas förkovran. f) Metoder och apparater att mäta styrkan av en elektrisk ström. g) Andningsorganen hos de ryggradslösa och ryggradsdjuren. h) Om minnesexperiment. i) Uppmärksamheten. j) Fördelar och olägenheter av politisk partibildning. 8. a) Musikens betydelse. b) Olika belysningsmedel och deras användning. c) Jämförelse mellan ämnesomsättningen hos djur och växter. 9 (på läroverket) återstår.

TYSKA, 2 t. Die Harzreise, avslutad. Budde, Blätter aus meinem Skizzenbuch; kursivläsning. Grammatiken repeterad i samband med stilarna och vid övningar i översättning till tyska (ungef. 50 stycken i Hjort och Heuman, tyska skrivövningar och brev, dels läxvis, dels extempore). Talövningar. 9 stilar, därav 4 på läroverket. — *Emmelin*.

ENGELSKA, 2 t. Behm, The Elephant Hunt och Three Men in a Boat: sid. 44—66. Läsning extempore vid preparation av ny läxa. Hammarberg-Zetterström med tillämpningsövningar i Calwage-Lindqvist: pronominet formlära och syntax. Talövningar: anekdoter. Genomgång av under läsåret skrivna 4 skolstilar och 5 hemstilar, av vilka 1 varit uppsats. — h. t. *Palmgren och Nilsson*, v. t. *Palmgren*.

FRANSKA, 4 t. Ploetz-Löfvings elementarbok: lektionerna 72—75, 79, 81: de franska styckena och några av de svenska. Edströms språklära: det återstående av formläran jämte det viktigaste av syntaxen. Uttalsstudier på några texter, uppspelade på grafokon. Edström: Lectures Françaises I, sid. 1—18, 49—77. Läsning extempore vid preparation av ny läxa. Talövningar i form av memorering och uppspelning med fördelta roller av styckena 8, 17 och 25 i "Läseboken" i Ploetz. — h. t. *Palmgren och Nilsson*, v. t. *Palmgren*.

HISTORIA, 3 t. Fäderneslandets historia 1718—1844 i utförligare framställning och med särskild vikt lagd på den inre utvecklingen jämte det viktigaste av de skandinaviska grannländernas historia under samma tid ävensom allmänna historien 1715—1848, behandlad i likhet med fäderneslandets. — *Emmelin*.

FILOSOFISK PROPEDEVTIK, 1 t. Förståndslivets och känslans psykologi. — *Emmelin*.

MATEMATIK, 6 t. Serier, sammansatt ränta. Plangeometrien avslutad. Studium av funktioner och deras derivator. Maximum- och minimumproblem. Beräkning av tangenter, normaler och asymptoter till kurvor i planet. Stereometri. Analytiskt geometrisk behandling av räta linjen och cirkeln. Elva skriftliga uppsatser, därav 6 på läroverket. — *Martin*.

BIOLOGI, 2 t. Jämförande framställning av djurrikets organografi och embryologi; de viktigaste paleontologiska typerna; det viktigaste av den allmänna botaniken. — *Sjögren*.

FYSIK, 4 t. Elektrodynamik; akustik; optik till och med optiska instrument. Nio

skriftliga uppsatser, därav fyra utarbetade på läroverket. Frivilliga laborationsövningar en dubbeltimme varannan vecka. — *Martin*.

Vid laborationsövningarna hava utförts följande försök och bestämningar:

1) Bestämning av M. H. 2) D:o av $\frac{M}{H}$ 3) D:o av tangentbussolens reduktionsfaktor medels knallgascvoltage. 4) Galvanoplastik. 5) Prövning av Faradays elektrolytiska lag. 6) D:o av elektromotoriska kraften. 7) En glödlampas effekt. 8) Temperaturkoefficienten för koppar. 9) Konstanten för Joules lag. 10) Olika trådars motstånd medels Wheatstones brygga. 11) Undersökning av grenledningsmotstånd. 12) Ljudets hastighet i trä. 13) Ljudets hastighet i luft. 14) Buktiga speglars fokaldistans. 15) Prövning av brytningslagen. 16) Bestämning av linsers fokallvidd.

KEMI, 2 t. Läroboken avslutad; syntetiska och analytiska laborationer, frivilliga laborationer en dubbeltimme varannan vecka. Under de syntetiska laborationerna ha huvudsakligen framställts kaliumföreningar. — *Eliasson*.

Latingymnasiet.

KRISTENDOM, 2 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Steen*.

MODERSMÅLET, 3 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Emmelin*.

LATIN, 6 t. Livius enl. Pontén, Lat. förf. (II, 2) s. 51—85; 90—94; 95—99; Ovidius, Phaëton; Catullus (alla dikter i Risbergs urval); Horatius, Sat. I. 9; Grammatiken avslutad; Lindroths antikviteter genomgångna; metrik och mytologi i samband med textläsningen. Kursivläsning i Müller, de viris illustribus, och Justinus. 15 skriftliga översättningar från latin, varav 8 på läroverket. — *Armini*.

GREKISKA, 7 t. Mellén-Lundquists Elementarbok, st. 1—27; Läseboken, s. 1—16; Formläran till verben på -mi, syntax i samband med textläsningen. Kursivläsning i Acta Apostolorum. — *Armini*.

TYSKA, 2 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Nilsson*.

ENGELSKA, 2 t., därav 1 gemensamt. Behm, Gordon Lispeth. Werner, 10 sånger, därav några utantill, och 3 uppspelade på grafon. Läsnag extempore: valda stycken i Behm. Talövningar: anekdoter. Icke-grekerna dessutom 1 t. Behm, Oliver Twist och Three Men in a Boat: sid. 44—54. Läsnag extempore vid preparation av ny läxa. Talövningar: anekdoter. — h. t. *Palmgren* och *J. Carlsson*, v. t. *Palmgren*.

FRANSKA, 4 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — h. t. *Palmgren* och *Nilsson*, v. t. *Palmgren*.

HISTORIA, 3 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Emmelin*.

FILOSOFISK PROPEDEVTIK, 1 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Emmelin*.

MATEMATIK, 4 t. Algebra: Ekvationssystem av högre grad med tillämpningar; användning av rätvinkliga koordinater för studium av enkla funktioner; maxima och minima; rötter i allmänhet, potenser, logaritmer, exponentialekvationer; aritmetiska och geometriska serier. Geometri: geometriska tillämpningsuppgifter; trigonometri. Elva skriftliga uppsatser, därav 6 på läroverket. — *Fahlström*.

BIOLOGI, 2 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Sjögren*.

FYSIK, 2 t. Läran om magnetism och elektricitet; akustik; optiken påbörjad. — h. t. *Jonson*, v. t. *Munthe*.

Fjärde ringen.

Realgymnasiet.

KRISTENDOM, 2 t. Repetition av viktigare partier av föregående ringarnas kurser.
— *Steen*.

MODERSMÅLET, 3 t. Läsning av valda stycken av svenska litteraturen efter tiden omkring 1810 i sammanhang med genomgående av 1800-talets litteraturhistoria. Dispositionsövningar. Kort översikt över språkets utveckling. 7 uppsatser, därav 4 på läroverket. — *Brieskorn*.

Ämnen för uppsatserna:

1 (i skolan). a) Några svenska landskapstyper och motsvarande folktyper. b) Betydelsen av att göra egna samlingar för biologistudiet. c) Om bad och deras betydelse. d) Fotvandringens företräden framför andra sätt att färdas. e) (Valfritt ämne). 2 (i hemmet). a) Geijers storhet. b) Innebörden i 1848 års händelser. c) Vad stort sker, sker tyst. 3 (i skolan). a) Tro och vantro i den katolska kyrkan under medeltiden. b) Almquists utveckling. c) Fransk politik 1871—1914. d) De viktigaste optiska instrumenten. e) Atwoods fallmaskin. f) Våra hattsvampar ur ekonomisk synpunkt. g) *Væ victis!* h) Vilka egenskaper utvecklar kriget hos människan? 4 (i hemmet). a) Analys av Tegnér's smärre götiska dikter. b) Förenade Staternas naturrikedomar och deras betydelse. c) Grundtankarna i den spencerska utvecklingsläran. 5 (i skolan). a) Äger någon världsdel bestämda företräden framför de andra. b) Sveriges insatser i världshistorien. c) Källorna till ett lands rikedom och styrka. d) Vad göres i våra dagar för befordrandet av självstudier? e) Vilket betyder mest i livet: begåvning eller energi? 6 (i hemmet). a) Viktor Rydberg. b) Habsburgs roll under nyare tidens första tidevarv. c) Materialism och idealism. 7 (i skolan). a) Den katolska motreformationen i Sverige. b) Fredmans epistlar. c) Den svenska riksdagens befogenheter. d) Centralrörelse. e) Huden. f) Hamlets monolog. g) Villkoren för en varaktig fred. h) I vilken mån kan människan kallas naturens herre?

TYSKA, 2 t. Lessing: Minna von Barnhelm, de tre första akterna. Extemporerad läsning. Rep. av grammatiken. 4 skol- och 3 hemstilar. Talövningar och andra tillämpningsövningar. — *Nilsson*.

ENGELSKA, 4 t. Behm, *Three Men in a Boat*, sid. 63—73, *Lispeth* och *The Indian Mutiny*. Talövningar, dels i anslutning till *Lispeth*, dels anekdoter. Werner, styckena ur Shakespeare. Björkman, *William Shakespeare* (delvis). Läsning extempore: valda stycken i Behm. Grammatiken repeterad. Repetition av realia i anslutning till kartan över London. Genomgång av under läsåret skrivna 3 skolstilar och 4 hemstilar, av vilka senare 1 varit uppsats. — h. t. *Palmgren* och *Nilsson*, v. t. *Palmgren*.

FRANSKA, 4 t. Edström, *Lectures II*, sid. 9—62. *Wijkander*, 19 sidor med grafon till *le Chêne*, *Marseljäsén* och *l'Epave*. Utanläsning och deklamation. Läsning extempore: valda stycken i *Lectures II*. Talövning i anslutning till några fabler av *La Fontaine*. Grammatik i anslutning till texten. Repetition av topografiska realia i anslutning till kartan över Paris. — h. t. *Palmgren* och *Nilsson*, v. t. *Palmgren*.

HISTORIA, 3 t. Fäderneslandets historia och den allmänna historien till våra dagar såsom i föregående ring; grunddragen av de viktigare kulturländernas nuvarande författning i samband med historien ävensom Sveriges nuvarande författning och förvaltning i särskild framställning samt repetition av de tre högsta ringarnas kurs i svensk och allmän historia. — *Brieskorn*.

FILOSOFISK PROPEDEVTIK, 1 t. *Psykologien*. — *Emmelin*.

- MATEMATIK, 6 t. Fortsatt användning av begreppet derivata på enkla geometriska uppgifter. Analytisk geometri: ellipsen, hyperbeln och parabeln. Repetition av förut i ringarna genomgångna kurser. 9 skriftliga uppsatser, därav 5 utarbetade på läroverket. — *Martin*.
- BIOLOGI, 1 t. Kryptogamernas systematik; repetition av vissa delar av föregående års kurser. — *Eliasson*.
- FYSIK, 3 t. Optiken avslutad; geodynamik; sammanfattande repetition. 7 skriftliga uppsatser, därav 4 utarbetade på läroverket. — *Martin*.
- KEMI, 2 t. Repetition av hela läroboken. Det allmännaste av teoretisk kemi. — *Eliasson*.

Latingymnasiet.

- KRISTENDOM, 2 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Steen*.
- MODERSMÅLET, 3 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Briekorn*.
- LATIN, 6 t. Livius XXIV, kap. 4—45; Horatius: valda oden, tillsammans 600 verser; repetitioner. Antikviteter och mytologi i samband med textläsningen. Grammatik. Kursiv läsning. Tolv översättningar till svenska, därav sju på läroverket. — *Ewerth*.
- GREKISKA, 7 t. Xen. Anab. sid. 13—57 i läseboken; Homeros Odysseia, sång 6, samt repetition. Formläran avslutad och repeterad; viktigare delar av syntaxen. Någon extemporerad läsning i Apostlagärningar. — *Ewerth*.
- TYSKA, 2 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Nilsson*.
- ENGELSKA, 2 t. Behm, sid. 73—84, 134—139, 190—205. Werner, styckena ur Shakespeare. Läsning extempore i Behm. Talövningar: anekdoter. — h. t. *Palmgren* och *Nilsson*, v. t. *Palmgren*.
- FRANSKA, 4 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — h. t. *Palmgren* och *Nilsson*, v. t. *Palmgren*.
- HISTORIA, 3 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Briekorn*.
- FILOSOFISK PROPEDEVTIK, 1 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Emmelin*.
- MATEMATIK, 5 t. Aritmetiska och geometriska serier avslutade; sammansatt ränta stereometri; grafisk konstruktion av kurvor. Hela matematikkursen repeterad. Tio skriftliga uppsatser, därav sex på läroverket. — *Fahlström*.
- BIOLOGI, 1 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Eliasson*.
- FYSIK, 2 t. Optik; sammanfattande repetition. — *Fahlström*.

9. Undervisning i välskrivning

har meddelats efter Holmqvistska metoden och omfattat följande kurser:

- Klass 1, 2 t. Lilla och stora alfabetet; skrivning av medelstor stil.
 „ 2, 2 t. Skrivning av medelstor och mindre stil.
 „ 3, 1 t. Skrivning av mindre och större stil. — *Edström*.

10. Undervisningen i teckning.

Läroböcker och undervisningsmateriel.

“Lärobok i geometrisk konstruktion för de allm. läroverken“ av P. Henriques; “Pennteckningsstudier“ av O. Lindberg; övningsblad i akvarellmålning; klotsar av glas och trä; tillämpningsmodeller av trä för linearritning och frihandsteckning; diverse gipser från Tekniska Skolans i Stockholm gipsgjuteri; diverse föremål av glas, porslin, terracotta och lera, järn och trä; husgerådssaker och verktyg; uppstoppade fåglar; pressade växter. “Stockholmsbilder från början av 1900-talet“ av F. Boberg.

Övningskurser.

Realskolan.

- Klass 1, 1 t. Frihandsteckning: inledande övningar; konturteckning av enkla föremål efter förteckning på tavlan; teckning ur minnet; lättare övningar i färgläggning med vattenfärger. Hemritningar.
- Klass 2, 1 t. Frihandsteckning: konturteckning efter enkla husgerådssaker, plana gipser samt växtblad; teckning ur minnet; konturteckning på svarta tavlan; övningar i färgläggning med vatten- och kritfärger och enkel skuggning; penselteckning; frivilliga hemritningar; kartritning.
- Klass 3, 2 t. Frihandsteckning: konturteckning efter föremål ur verkliga livet, ur växt- och djurvärlden samt plana gipser; teckning ur minnet; kartritning, färgläggning med vatten- och kritfärger och enkel skuggövning; penselteckning, frivilliga hemritningar.
- Klass 4, 2 t. Frihandsteckning: konturteckning såsom i föregående klass; teckning av enkla mönster efter verkligheten; lättare övningar i självständig stilisering av enkla växtmotiv; kartritning; blomstudier; övningar i skuggning och färgläggning. — Linearritning: förberedande övningar i ritinstrumentens användning; plana geometriska konstruktioner i anslutning till den geometriska kursen. Skolor.
- Klass 5, 2 t. Frihandsteckning: de allmännaste grunderna för perspektivbildens uppkomst; perspektivisk konturteckning och skuggning efter diverse modeller samt efter enkla fristående föremål; skissteckning i det fria; färgläggning. — Linearritning: De första grunderna i projektionsritning, tillämpade på enkla modeller i given skala.
- Klass 6, 2 t. (Lika och gemensamt med Ring I).

Gymnasiet.

- Ring I, 2 t. Frihandsteckning: perspektivisk teckning efter enkla föremål jämte lättare skuggning; färgbehandling med akvarellfärger och krita; blomstudier. — Linearritning: grunderna av projektionsläran med tillämpningar; övningar i ytutbredning.
- Ring II, 2 t. Frihandsteckning: perspektivisk teckning samt skuggning efter enskilda föremål eller mindre grupper av sådana; teckning och skuggning med svartkrita och kol efter gipser; färgbehandling med akvarellfärger och pastellkrita;

pennteckning i tusch. Linearritning: övningar i ytutbredning samt uppritning av solida kroppars skärningar; tillämpningsövningar.

Ring III, 2 t. Frihandsteckning, perspektivisk teckning jämte färgläggning efter enskilda föremål eller mindre grupper av sådana; akvarellmålning; pennteckning i tusch, kol och blyerts. — Linearritning: kortfattad översikt av skugglärans grunder i sammanhang med några enkla rit- och laveringsövningar; fria tillämpningsmodeller.

Ring IV, 2 t. Frihandsteckning: övningar av samma art som i närmast föregående ring samt dessutom för mera försigkomna lärjungar uppgifter, som avse fortsatta studier. — Linearritning: kortfattad översikt av perspektivlärans grunder jämte ritning efter föremål ur verkligheten.

I Ring II och III har dessutom utförts ritningar till undervisningen i biologi och kemi.

Frivillig teckning

har ägt rum tre timmar i veckan. Antalet däri deltagande lärjungar utgjorde under höstterminen 23 och under vårterminen 31. Under den frivilliga teckningen hava lärjungarna sysselsatts som under de obligatoriska teckningstimarna. — *Edström*.

11. Undervisning i sång och instrumentalmusik.

A) Musikens teori och sång.

Sångklass 1 (lärjungar i klass 1). Fred. 12—12,⁴⁵ och lörd. 8,⁵⁵—9,⁴⁰. Elementarsång: allmän musikteori, tonbildnings-, tonträffnings- och taktövningar. Körsång: "Sångkurs för skolan" av Anna Bergström, koraler.

Sångklass 2 (lärjungar i klass 2). Onsd. 11,⁵—11,⁵⁰ och lörd. 12,⁵⁵—1,⁴⁰. Elementarsång: lika med sångklass 1. Körsång: "Sångkurs för skolan" av Anna Bergström, koraler.

Sångklass 3 (lärjungar i kl. 3, 4 och 5). Tisd., torsd. och lörd. 2,⁴⁵—3,³⁰. Elementarsång: se sångklass 1. Körsång: Unisona sånger ur A. Tegnér's "Sjung svenska folk" samt fyrstämmiga sånger ur "Sv. skolkvartetten", samlingar 1 och 2. Denna sångklass har övats på två avdelningar, dels var för sig, dels gemensamt, varvid timantalet dock ej överstigit 2 i veckan för resp. avdelningar.

Sångklass 4 (lärjungar i kl. 6, ring I, II, III, IV). Onsd. 2,⁴⁵ samt cirka varannan vecka torsd. 2,⁴⁵ körövning tillsammans med sångklass 3.

Sångklasserna 1 och 2 utgöra den lägre köravdelningen, sångklasserna 3 och 4 den högre.

B) Instrumentalmusik

har övats tisd. 5—7,³⁰ e. m. o. fred. 5—7,⁴⁵. Undervisning har meddelats i orgel-, violin-, piano- och cellospelning. Bland arbeten, som använts, må nämnas: Lunds orgelharmoniumskola, Lagergrens orgelskola, Hennings violinskola, Etuder av Kayser, Hirsch's violinbibliotek, Klassische Stücke für Violin (Edition Peters), Bocklets och Wolfardts pianoskolor, Czernys etuder, Sonatiner av Clementi m. fl. Vid samspelning ha inövats stycken för flerstämmiga violiner, cello, piano och orgelharmonium m. m.

12. Redogörelse angående 1) gymnastik och fäktning samt 2) lek och idrott under läsåret.

1) Gymnastik och fäktning.

1. Lärjungarna hava varit indelade i 3 gymnastikavdelningar och 2 fäktavdelningar. Fördelningen på de olika avdelningarna har skett klassvis. Dessutom hava svagare lärjungar övats för sig i en särskild svagavdelning.
2. Övningarna togo under höstterminen sin början den 29 augusti och under vårterminen den 14 januari samt avslutades under höstterminen den 19 december. Under vårterminen äro de avsedda att avslutas den 6 juni.
3. Övningarna hava varit inställda under höstterminen 2 dagar och under vårterminen ingen dag. Orsaken till inställelsen under höstterminen har varit, att övningarna under större delen av denna termin bedrivits utomhus på grund av smittofara och att väderleken under ovannämnda dagar lagt hinder i vägen för övningarnas bedrivande i det fria.
4. Övningarnas inflytande på lärjungarnas kroppsutveckling och hälsotillstånd synes hava varit gott.
5. Läroverket disponerar icke någon egen gymnastiklokal sedan gymnastikbyggnaden nedbrann den 5 januari 1917. Övningarna hava därför ägt rum i härvarande folkskolas gymnastiklokal. Givetvis har avsaknaden av egen gymnastiklokal varit till men för övningarnas bedrivande, då den tillfälliga lokalen är belägen omkr. 10 min. väg från läroverket, på grund varav lektionerna måst inknappas med denna tid.

Det vore därför synnerligen önskvärt, att läroverket med det snaraste åter erhöle egen gymnastiklokal.

2) Lek och idrott.

1. Under större delen av höstterminen utbyttes gymnastik- och fäktlektionerna mot idrottsövningar och lek i det fria av den orsak, att det ansågs förenat med smittofara att under den pågående influensaepidemien använda folkskolans gymnastiklokal. Under vårterminen hava enstaka gymnastiklektioner utbytts mot idrottsövningar, varvid idkats skid- och skridskoåkning.

I de gymnastiska dagövningarna har lekvarv allt som oftast inlagts, och hava även hela gymnastiklektioner ägnats åt ordnade lekar inomhus.

2. Under skolans fristunder har icke någon ordnad lek eller idrott anordnats.
3. För simkunnighetens befrämjande hava under gymnastiklektionerna förberedande simövningar (torrsimning) understundom inlagts i dagövningarna.

Särskilda skolbad hava icke varit anordnade.

Vänersborg den 31 mars 1918.

Hj. Elfman.

Gymnastiklärare.

Kapten; ledare av övningarna.

13. —

14. Frivilliga självstudier under sommarferierna hava icke redovisats. Ang. förslag till sådana se tillägg!

15. Under året har konfirmationsundervisning meddelats av lektor Steen åt 26 lärjungar under tiden 1 okt.—12 april med 1 timme i veckan. Ledighet från den övriga undervisningen meddelades dessa lärjungar hela dagen den 12 april, varjämte de erhöilo frihet från hemarbete till den 14 april.

B. Lärarna.

16. Redogörelse för lärarnas tjänsteåligganden under höstterminen 1918.

Rektor *A. Emmelin*, Fil. D.

Modersmålet i III	3 t.
Tyska i III	2 "
Franska i 5	2 "
Historia i III	3 "
Fil. proped. i IV	1 "
" i III	1 " = 12 t.
Svenska skripta i III.	
Tyska " i III.	

Lektor *J. F. Palmgren*, Fil. D.

Engelska i R. IV	4 t.
" i L. IV	2 "
" i R. III	2 "
" i L. III	2 "
Franska i IV	4 "
" i III	4 "
" i II	4 " = 22 t.
Engelska skripta i R. IV och R. III.	
Klassföreståndare i III.	

Lektor *J. R. Brieskorn*, Fil. D.

Modersmålet i IV	3 t.
" i I	3 "
Historia i IV	3 "
" i II	3 "
" i I	3 "
" i 5	3 "
Geografi i II	1 t. = 19 t.
Svenska skripta i IV och I.	

Lektor *A. G. Eliasson*, Fil. D.

Biologi i IV	1 t.
" i II	2 "
" i I	1 "
" i 6	2 "
" i 5	2 "
" i 4	1 "

Kemi i R. IV	2 t.
" i R. III	2 "
" i R. II	2 "
" i R. I	2 "
" i 6	1 "
" i 5	2 "
Friv. labor. i kemi i R. III	1 "
" " " i 5	1 " = 22 t.
Förestår biologiska och kemiska institutionerna.	

Lektor *H. Steen*, T. D.

Kristendom i IV	2 t.
" i III	2 "
" i II	2 "
" i I	2 "
" i 2	3 "
" i 1	3 "
Modersmålet i II	2 "
" i 6	3 " = 19 t.
Svenska skripta i II och 6.	
Morgonbön 3 dagar i veckan och 3 skolgudstjänster.	

Klassföreståndare i IV.

Lektor *H. Armini*, Fil. D.

Latin i L. III	6 t.
" i L. I	6 "
Grekiska i L. III	7 "
Historia i 2	3 " = 22 t.
Latinska skripta i L. III.	
Klassföreståndare i L. I.	

Adjunkt *K. Ewerth*, Fil. K.

Latin i L. IV	6 t.
" i L. II	6 "
Grekiska i L. IV	7 "
Tyska i II	2 " = 21 t.

Latinska skripta i L. IV och L. II.

Tyska " i II.

Klassföreståndare i II.

Adjunkt *G. Wetterlundh*, Fil. K., V. D. M.

Kristendom i 6 2 t.

" i 5 2 "

" i 4 2 "

" i 3 3 "

• Modersmålet i 5 3 "

Tyska i 5 4 "

Engelska i 5 5 "

Historia i 4 3 " = 24 t.

Svenska skripta i 5.

Tyska " " "

Morgonbön 3 dagar i veckan och 2 skolgudstjänster.

Klassföreståndare i 5.

Adjunkt *K. J. F. Sjögren*, Fil. K.

Geografi i 4 2 t.

Matematik i L. II 4 "

" i 4 5 "

" i 2 5 "

Biologi i III 2 "

" i 3 2 "

" i 2 2 "

" i 1 2 " = 24 t.

Matematiska skripta i L. II.

Klassföreståndare i 4.

Läroverkets bibliotekarie.

Adjunkt *D. L. H. Martin*, Fil. L.

Matematik i R. IV 6 t.

" i R. III 6 "

Fysik i R. IV 3 "

" i R. III 4 "

Friv. lab. i fysik i R. III ... 1 " = 20 t.

Matem. skripta i R. IV och R. III.

Fysikal. " " " "

Rektors skrivbiträde.

Adjunkt *K. A. Rosén*, Fil. K.

Modersmålet i 4 4 t.

Tyska i 4 4 "

Engelska i 6 4 "

Matematik i 6 5 t.

" i 5 4 "

" i 3 5 " = 26 t.

Svenska skripta i 4.

Tyska " i 4.

Engelska " i 6.

Klassföreståndare i 6.

Adjunkt *H. E. Fahlström*, Fil. K.

Matematik i L. IV 5 t.

" i L. III 4 "

" i L. I 5 "

Fysik i L. IV 2 "

" i 6 2 "

" i 5 1 "

" i 4 2 "

Labor. i fysik i 4 1 " = 22 t.

Matem. skripta i L. IV, L. III o. L. I.

Adjunkt *C. B. V. Nilson*, Fil. K.

Modersmålet i 3 6 t.

Tyska i IV 2 "

" i I 2 "

" i 3 6 "

Engelska i I 2 "

" i R. I 1 "

" i 4 5 "

Franska i 6 2 " = 26 t.

Tyska skripta i IV och I.

Engelska " i R. I.

Klassföreståndare i 3.

Adjunkt *P. S. Carlsson*, Fil. K.

Historia i 6 4 t.

" i 3 3 "

" i 1 2 "

Geografi i I 2 "

" i 6 2 "

" i 5 2 "

" i 3 2 "

" i 2 2 "

" i 1 2 "

Matematik i 1 4 " = 25 t.

Klassföreståndare i 1.

Vik. Adjunkt <i>J. O. Jonson</i> , Fil. M.	
Matematik i R. II	6 t.
” i R. I	7 ”
Fysik i L. III	2 ”
” i R. II	2 ”
” i L. II	1 ”
” i I	2 ”
” i R. I	1 ”
Friv. lab. i fysik i R. II	1 t. = 22 t.
Matem. skripta i R. II och R. I.	
Klassföreståndare i R. I.	
Extralärare <i>K. H. W. Lindholm</i> , Fil. M., pr.	
Modersmålet i 2	5 t.
” i 1	5 ”
Tyska i 6	3 ”
” i 2	6 ”
” i 1	6 ”

Engelska i II	2 t.
” i R. II	1 ” = 28 t.
Tyska skripta i 6.	
Engelska i R. II.	
Klassföreståndare i 2.	

Teckningslärare <i>A. Kr. Edström</i> :	
Teckning	19 t.
Välskrivning	5 ” = 24 t.

Musiklärare <i>E. N. Ullman</i> :	
Musikens teori och sång ...	8 t.
Instrumentalmusik	7 ” = 15 t.

Gymnastiklärare <i>A. Hj. Elfman</i> :	
Pedagogisk gymnastik	12 t.
Fäktning	4 ” = 16 t.

Anm. Då lektorn *C. F. S. Munthe* inträdde i tjänstgöring från och med vårterminen, övertog han vik. adjunkten *Jonsons* förutvarande tjänstgöring.

17. Tjänstledighet har åtnjutits:

av rektor *N. A. F. Emmelin* från den 12 juni t. o. m. den 15 augusti för enskilda angelägenheter;

av lektor *C. F. S. Munthe* från den 1 september till höstterminens slut för tjänstgöring vid h. a. läroverket i Uppsala;

av gymnastikläraren *A. Hj. Elfman* från den 10 till och med den 30 september och från den 4 november till höstterminens slut för militär kommendering;

av lektorn *J. F. Palmgren* från den 6 november till höstterminens slut för sjukdom;

av adjunkten *K. A. Rosén* från den 20 januari till vårterminens slut för sjukdom.

18. Förordnade hava varit:

adjunkten *D. L. H. Martin* från den 12 juni t. o. m. den 15 augusti som vik. rektor;

fil. mag. *K. H. W. Lindholm* under hela läsåret såsom extralärare;

adjunkten *D. L. H. Martin* under höstterminen såsom vik. lektor å ledig lektorstjänst och å lektor *C. F. S. Munthes* tjänst;

Fil. mag. *J. O. Jonson* under höstterminen såsom vik. för adjunkten *Martin*.

adjunkterna *D. L. H. Martin* och *H. E. Fahlström* från den 10 t. o. m. den 30 september och från den 4 november till höstterminens slut såsom gemensamma vik. för gymnastiklärare *Elfman*.

adjunkten *C. B. V. Nilsson* från den 6 november till höstterminens slut såsom vik. lektor å *Palmgrens* tjänst samt från den 6 november t. o. m. den 10 november såsom vik. för adjunkt *Nilsson*;

fil. mag. *J. A. Carlsson* från 11 november till höstterminens slut som vik. för adjunkt *Nilsson*;

fil. mag. *I. K. A. Jörlander* från den 20 januari t. o. m. den 7 april såsom vik. för adjunkten Rosén;

fil. mag. *U. Ch. H. Djurfeldt* från den 8 april till vårterminens slut som vik. för adjunkten Rosén.

Tillägg till förra årsredogörelsen:

Tjänstledige hava varit:

Gymnastiklärare *A. Hj. Elfman* från den 21 maj 1918 till vårterminens slut för militär kommandering.

Förordnade hava varit:

adjunkterna *D. H. L. Martin* och *H. E. Fahlström* såsom gemensamma vikarie för gymnastiklärare Elfman från den 21 maj 1918 till vårterminens slut.

19. Under läsåret har från läroverket avgått:

Undertecknad, som den 6 februari 1919 hos K. Maj:t anhållit om entledigande från rektorsförordnandet från den 1 juli, vilken anhållan den 29 april beviljades.

Till läroverket har befordrats:

Fil. D:r *C. F. S. Munthe* från och med den 1 September 1918 till den genom lektor *P. G. Perssons* förordnande som rektor lediga lektorstjänsten i matematik och fysik;

Den nyutnämnde läraren har om sig lämnat följande biografiska uppgifter:

Carl Fredrik Soldan Munthe är född i Örebro den 25 december 1880. Föräldrar: Distriktschefen vid Statens Järnvägar Sven Wilhelm Munthe och hans hustru Anna Elisabeth Charlotta Brusewitz. Genomgick delvis Göteborgs Latinläroverk och avlade mogenhetsexamen vid Högre allm. läroverket i Östersund den 26 maj 1900. Inskrevs vid Tekniska Högskolan i Stockholm höstterminen 1901 och vid Upsala Universitet hösten 1903; avlade där filosofie kandidatexamen den 14 september 1907; antogs den 1 januari 1909 till amanuens vid Fysiska Institutionen i Upsala till den 1 juli 1910 (3 terminer); avlade filosofie licentiatexamen den 2 februari 1914; disputerade för doktorsgraden den 13 november 1915 och promoverades till filosofie doktor den 31 maj 1916. Tjänstgjorde som vik. adjunkt vid Göteborgs Latinläroverk vårterminen 1916. Genomgick provårskurs vid Upsala h. allm. läroverk läsåret 1916—1917. Antogs omedelbart som vik. adjunkt vid sistnämnda läroverk och innehade denna befattning till utgången av höstterminen 1918.

Utnämndes till lektor i matematik och fysik vid Högre allm. läroverket i Vänersborg den 30 augusti 1918 och tillträdde sistnämnda befattning från och med vårterminen 1919.

Gift den 14 december 1908 med Sigrid Nydal, dotter till f. rektorn vid Högre folkskolan i Gudmundrå (Ångermanland) Johan Nydal och hans hustru Louise Nydal f. Staflin. Barn: Gerd, född den 14 januari 1910 och Anna Valborg, född den 4 oktober 1913.

Skrifter: "Undersökning av olika jordarters ledningsförmåga för värme vid olika fuktighetshalt", som belönats med Kungl. Vetenskaps societetens i Upsala Linnépris (inlämnades den 31 jan. 1915).

"Die innere Wärmeleitfähigkeit von Bodenarten bei verschiedenem Feuchtigkeitsgehalt" (doktorsavhandling).

Innehar stipendium av Kungl. och Hvitfeldtska fonden för en fysikalisk undersökning, som utföres vid Chalmer'ska Institutet i Göteborg.

20. Den 1 maj detta år var rektorstjänsten vid läroverket ledig.

21. —

C. Lärjungarna.

22. Lärjungarnas antal.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
Höstterminen							Vårterminen								
Klasser och ringar	Närvarande lärjungar						Från- va- rande lär- jung- ar	Klasser och ringar	Närvarande lärjungar						Från- va- rande lär- jung- ar
	Real- skolan	Gymnasiet				S:ma när- va- rande			Real- skolan	Gymnasiet				S:ma när- va- rande	
		Real- linjen	Latinlinjen		utan gre- kiska					med gre- kiska	Real- linjen	Latinlinjen			
1	36	—	—	—		36	—	1	36		—	—	—	36	—
2	30	—	—	—	30	—	2	28	—	—	—	28	—		
3	24	—	—	—	24	—	3	24	—	—	—	24	—		
4	31	—	—	—	31	—	4	31	—	—	—	31	—		
5	27	—	—	—	27	—	5	27	—	—	—	27	—		
6	5	—	—	—	5	—	6	5	—	—	—	5	—		
I	—	15	14	—	29	—	I	—	15	14	—	29	—		
II	—	11	9	—	20	—	II	—	10	8	—	18	—		
III	—	10	6	3	19	—	III	—	9	6	3	18	—		
IV	—	8	3	5	16	—	IV	—	9	3	5	17	—		
Summa	153	44	32	8	237	—	Summa	151	43	31	8	233	—		

Anm. Den 26 febr. intogs en lärjunge i kl. 1, som ej upptagits i tabellen.

23. Redogörelse för dem, som blivit inskrivna vid läroverket kalenderåret 1918.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Närmast före inskrivningen åtnjuten undervisning	I n s k r i v n a i														Summa
	Realskolan						Realgymnasiet				Latingymnasiet				
	1	2	3	4	5	6	I	II	III	IV	I	II	III	IV	
Folkskola	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
Folkskola och förberedande kurs	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Kommunal mellanskola, utan realskolexamen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kommunal mellanskola, med realskolexamen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Annat allmänt läroverk, utan realskolexamen	1 ¹⁾	—	—	4 ²⁾	1 ³⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Annat allmänt läroverk, med realskolexamen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Enskilt läroverk, utan realskolexamen	12	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14
Enskilt läroverk, med realskolexamen	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2
Endast undervisning i hemmet, utan realskolexamen	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Endast undervisning i hemmet, med realskolexamen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	36	4	1	6	1	—	—	2	—	—	1	—	—	—	51

¹⁾ från klass 1.

²⁾ " " 4.

³⁾ " " 5.

Ann. 3 lärjungar, som avgått från härvarande läroverk, 1 från L. II och 2 från kl. 4, inskrevos åter vid läroverket i sina gamla klasser.

24. —

25. —

26. —

**27. Antal i teckning, musik, gymnastik och fäktning deltagande lärjungar
höstterminen 1918.**

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Klasser och ringar	Antal närva- rande lär- jungar	Teckning			Musik		Gymnastik och fäktning	
		Antal lärjungar, som deltagit i			Antal lärjungar, som undervisats i		Antal lärjungar, som deltagit i	
		obligato- risk	friv. och därjämte obligato- risk	endast frivillig	musikens teori och sång	instru- mental- musik	gymnastik	fäktning
1	36	36	2	—	36	2	33	—
2	30	30	5	—	20	10	30	—
3	24	24	5	—	15	8	23	—
4	31	31	6	—	19	6	31	—
5	27	19	3	—	8	12	27	—
6	5	5	—	—	1	—	4	3
I	29	29	2	—	8	8	29	27
II	20	20	—	—	5	6	19	19
III	19	15	—	—	9	6	17	16
IV	16	11	—	—	7	2	14	—
Realskolan	153	145	21	—	99	38	148	3
Realgymnasiet ..	44	44	2	—	17	14	42	33
Latingymnasiet A.	8	—	—	—	2	2	7	2
” B.	32	31	—	—	10	6	30	27
Summa	237	220	23	—	128	60	227	65

Antal i frivillig undervisning i läsåmnena deltagande lärjungar.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Klasser och ringar	Höstterminen 1918				Vårterminen 1919			
	Frivillig franska	Frivilliga laborationsövningar i			Frivillig franska	Frivilliga laborationsövningar i		
		fysik	kemi	biologi		fysik	kemi	biologi
Klass 5.....	24	—	27	—	24	—	27	—
” 6.....	2	—	—	—	2	—	—	—
Ring R. II.....	—	11	—	—	—	6	—	—
” R. III.....	—	10	10	—	—	9	9	—
Summa	26	21	37	—	26	15	36	—

8 av de lärjungar i klass 5, som deltaga i den frivilliga undervisningen i franska, ha begagnat sig av rätten till befrielse från undervisningen i teckning.

28. Bortval av ämnen i ring III och ring IV höstterminen 1918 samt i studentexamen kalenderåret 1918.

1	2	3	4	5	6
Bortvalt ämne	Antal lärjungar, som gjort bortval i				
	R. III	L. III	R. IV	L. IV	Studentexamen
Latin	—	—	—	—	—
Tyska	—	—	—	—	—
Engelska	—	—	—	—	—
Franska	—	—	—	—	—
Historia	—	—	—	—	1
Filosofisk propedeutik	—	—	—	—	—
Matematik	—	—	—	—	—
Biologi.....	—	—	—	—	—
Fysik	—	—	—	1	1
Kemi	—	—	—	—	—
Teckning.....	—	1	—	—	—
Summa	—	1	—	1	2

1	2	3	4
Ring	Antalet bortväljare av		Hela antalet närvarande lärjungar
	1 ämne	2 ämnen	
R. III.....	—	—	10
L. III.....	1	—	9
R. IV.....	—	—	8
L. IV.....	1	—	8
Studentexamen.....	2	—	(15)

29. Tid för hemarbetet.

	Kl. 1	Kl. 2	Kl. 3	Kl. 4	Kl. 5	Kl. 6	Ring R. I	Ring L. I	Ring R. II	Ring L. II	Ring R. III	Ring L. III	Ring R. IV	Ring L. IV
Antal ämnen med hemläxor till måndag	—	—	—	1	1	1	4	4	4	5	5	4	4	3—4
Antal ämnen med hemläxor till övriga dagar	1—2	2—3	2—3	3	3—4	3—4	3—4	3—5	4—5	4—5	4—6	5—6	5—6	5—6
Överläsningstid pr vecka	3 t. 57 m.	4 t. 37 m.	5 t. 20 m.	6 t. 15 m.	8 t. 55 m.	17 t. 55 m.	12 t. 58 m.	17 t. 15 m.	17 t. 24 m.	18 t. 30 m.	20 t. 40 m.	27 t. 38 m.	40 t. 30 m.	39 t. 15 m.
Tid för utarbetande i hemmet av ett skriftligt arbete i														
modersmålet	—	—	—	2 t. 25 m.	3 t. 2 m.	4 t. 30 m.	4 t. 54 m.	5 t. 16 m.	6 t. 23 m.	8 t.	9 t. 27 m.	9 t. 53 m.	7 t. 20 m.	7 t.
latin	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6 t.	—	7 t. 8 m.	—	6 t.
tyska	—	—	—	1 t. 26 m.	2 t. 30 m.	4 t.	3 t. 5 m.	2 t. 55 m.	4 t. 37 m.	5 t.	5 t. 7 m.	4 t. 45 m.	4 t. 15 m.	3 t.
engelska	—	—	—	—	—	3 t. 15 m.	3 t.	—	3 t. 43 m.	—	4 t. 13 m.	—	4 t. 45 m.	—
matematik	—	—	—	—	—	—	3 t. 50 m.	—	6 t. 4 m.	6 t. 30 m.	7 t. 7 m.	6 t. 15 m.	8 t. 30 m.	6 t. 30 m.
fysik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6 t. 33 m.	—	8 t.	—

30. —

31. —

32. —

33. Förteckning över de lärjungar, som, efter att hava genomgått läroverkets 6:te klass, under kalenderåret 1918 avlagt godkänd realskolexamen.

a) under vårterminen:

Ingen.

b) under höstterminen:

Ingen.

34. Förteckning över de lärjungar, som, efter att hava genomgått läroverkets fjärde ring, kalenderåret 1918 avlagt godkänd studentexamen.

a) under vårterminen:

Realister:

<i>Uno Anton Arne Arwidson</i>	till Karolinska Institutet.
<i>Karl Oskar Ericksson</i>	„ Tekniska högskolan.
<i>Bror Herman Theodor J:son Haneklou</i> ...	„ Järnvägstjänst.
<i>Ragnar Amandus Hultén</i>	„ Tekniska högskolan.
<i>John Oscar Lundegren</i>	„ Karolinska institutet.
<i>Karl Bertil von Matern</i>	„ Universitetet i Uppsala (jur. fak.)
<i>Tore Harald Melén</i>	„ Skogshögskolan.
<i>Axel Yngve Thomson</i>	„ Bankverksamhet.
<i>Crispin Gustaf Östlund</i>	„ Karolinska institutet.

Icke-Greker:

<i>Gustaf Victor Hugo Joh:son Brinkenberg</i>	till Militäryrket.
<i>Karl Herman Ottimar J:son Haneklou</i> ...	„ Universitet (fil. fak.)
<i>Arne Emil Möller</i>	„ Landstatstjänst.
<i>Karl Tuve Thernquist</i>	„ Teknisk läroanstalt.
<i>Hjalmar Ernst Henrik Törnros</i>	„ Tekniska högskolan.

Greker:

<i>John Paul Edvardsson</i>	„ Karolinska institutet.
-----------------------------------	--------------------------

b) under höstterminen:

Ingen.

35. Förteckning över de lärjungar, som i övrigt och utan att hava avlagt realskol- eller studentexamen under kalenderåret 1918 avgått från läroverket.

a) under vårterminen och därpå följande mellantermin:

Ring III.

<i>Bror Arvid Hallander</i>	till kontorsverksamhet.
-----------------------------------	-------------------------

Klass 5.	
<i>Carl Hugo Simonsson</i>	till kontorsverksamhet.
Klass 4.	
<i>Erik Bywall</i>	utan uppgift.
<i>Birger Osborne Högberg</i>	till sjömansyrket.
<i>Sixten Harald Seipel</i>	„ annat allm. läroverk.
Klass 3.	
<i>Olle Bywall</i>	utan uppgift.
Klass 2.	
<i>Nils Gustav Edvard Hagæus</i>	till folkskola.
<i>Ivar Rufus Lawson</i>	utan uppgift.
<i>Lars Birger Malmborg</i>	till annat allmänt läroverk.
Klass 1.	
<i>Karl Gustaf Harry Dafgård</i>	utan uppgift.
<i>Nils Fredrik Malmborg</i>	till annat allmänt läroverk.
<i>Karl Gustaf Mikael Seipel</i>	„ ” ” ”

b) under höstterminen och därpå följande mellantermin:

Ring III.	
<i>Adolf Sixten Olof von Zweigbergk</i>	till kommunalt gymnasium.
Ring II.	
<i>Gösta Oskar Hall</i>	„ bergsskola.
<i>Alf Elis Lundgren</i>	„ annat allm. läroverk.
Klass 5.	
<i>Abbe Johan Gabriel Sjöstrand</i>	utan uppgift.
Klass 3.	
<i>Stig Örtendahl</i>	till enskilt läroverk.
Klass 2.	
<i>Tor Arvid Lundgren</i>	„ annat allm. läroverk.
<i>Gösta Erik Torstensson</i>	„ ” ” ”

36. Under sistförflutna kalenderår hava till lärjungarna utdelats såsom:

Stipendier	Kr. 2,350: —
Premier och understöd	„ 264: 50
	<hr/> Summa Kr. 2,614: 50

37. Terminsavgifter.

1	2	3	4	5	6	7						
							Höstterminen 1918			Vårterminen 1919		
							1-6	I-IV	Summa	1-6	I-IV	Summa
<i>Avgiften till läroverkets kassor.</i>												
Antalet lärjungar, befriade från avgift till: biblioteks- och materiellkassan (enbart)	—	—	—	—	—	—						
byggnadsfonden (enbart)	19	10	29	20	6	26						
båda ovannämnda kassor	7	7	14	7	9	16						
Antalet lärjungar, som icke befriats från någondera avgiften	126	66	192	125 ²⁾	67	192						
Summa närvarande lärjungar	152	83	235 ¹⁾	152 ²⁾	82	234 ²⁾						
<i>Avgiften till statsverket.</i>												
Hel avgift har erlagts av.....	94	58	152	96 ²⁾	57 ³⁾	153						
Halv ” ” ” ”	—	1	1	1	1	2						
Ingen ” ” ” ”	58	24	82	55	23	78						
Summa närvarande lärjungar	152	83	235 ¹⁾	152 ²⁾	81 ³⁾	233						

¹⁾ 2 lärjungar, 1 i 1-6 och 1 i I-IV, som voro närvarande den 15 september, avgingo före upp-
börden av såväl terminsavgifterna till läroverkets kassor som avgifterna till statsverket.

²⁾ 1 lärjunge från annat läroverk inskrevs i klass 1 vid härv. läroverk den 26 februari och har här
erlagt avgifter till läroverkets kassor och statsverket.

³⁾ 1 lärjunge avgick den 4 mars från III ringen och har ej erlagt avgift till statsverket, emedan han
avgick före uppbörden av avgifterna till statsverket.

Avgiften under såväl höst- som vårterminen har varit för ljus- och vedkassan 15 kronor, för biblioteks- och materiellkassan 7 kronor, för byggnadsfonden 5 kronor samt till staten: gymnasiet, hel avgift 30 kronor; realskolan, hel avgift 20 kronor.

Genom nådiga cirkuläret den 25 oktober 1918 erhöill ljus- och vedkassan ett stats-
bidrag av 2,600 kronor, för att avgiften till denna kassa ej skulle behöva för höstter-
minen 1918 uppgå till högre belopp än 15 kronor.

D. Ur skollivet.

Vid läroverket finnas 6 lärjungeföreningar: 1) Skytteföreningen med ungefär 100 medlemmar, som i december avhöll sin sedvanliga årsfest. 2) Idrottsföreningen med ungefär 45 medlemmar, som i januari anordnade skidlöpningstävlan. 3) S. S. U. H. med 8 medlemmar. 4) Gymnasistföreningen Runa, som återupplivades den 31 aug. 1918, räknar ungefär 35 medlemmar, har huvudsakligen litterär prägel, den 15 november anordnat årsfest och under året en pristävlan. 5) Scouterna med ungefär 60 medlemmar. 6) Musikkföreningen Crescendo, som bildades i mars och räknar 25 medlemmar.

E. Boksamlingar och undervisningsmaterieil.

39. Läroverkets bibliotek

har under tiden $\frac{1}{5}$ 1918— $\frac{30}{4}$ 1919 vunnit följande tillökning:

a) genom *gåvor*:

Av staten genom vederbörande ämbetsverk, genom K. Eckles. depart. eller genom K. Läroverksöverstyrelsen:

Sveriges officiella statistik, 47 vol. Svensk författningssamling 1918. Liggare över statsverkets specialutgiftsstatser 1918. Allmänna Kyrkomötets protokoll år 1918 med Bihang. Förslag till vissa ändringar i lärares straff- och processrättsliga samt disciplinära ställning. Det statsunderstödda pensionsväsendets centralisering. Om tandvård för skolungdom; betänk. avg. den $\frac{15}{8}$ 1917 av tillkallade sakkunniga. Utlåtande och förslag ang. omorganisationen av gymn. centralinstitutet. Åtgärder för fiskerinäringen i Sverige år 1915. Alm, Gunnar, Undersökn. rörande Hjälmarens naturförhållanden och fiske. Arvidsson, Ivar, Från sjön Öjaren. Rosén, Nils, Undersökningar över laxen och laxfisket i Norrbottens län. D:o, Om laxen och laxfisket i Västerbottens län. D:o, Om havslaxöringen i Övre Norrland. Redogörelse för 18 st. danska läroanstalter för läsåret 1916—1917.

Av K. Vetenskapsakademien: Årsbok för år 1918. Arkiv för botanik, bd 15: 1—2. Arkiv för kemi, mineralogi och geologi, bd 7: 1. Arkiv för matematik, astronomi och fysik, bd 13: 1—2. Meteorologiska iakttagelser, bd 58.

Av resp. författare, förläggare eller utgivare: De Geer, S., Sveriges landsdelar. Henriksson, J., Ormkaggen. D:o, Krus- och pepparmyntorna. Nordisk Tidskrift för bok- och biblioteksväsen, årg. 1918. Språk och stil, årg. 1918. Moderna språk, årg. 1918. Tidskrift för munhygien, årg. 1918. Fysisk fostran, årg. 1918. Svenskt Gymnastikblad, årg. 1918. Tidskrift i gymnastik, årg. 1918. Nordiskt Idrottslif, årg. 1918. Ny Tidning för Idrott, årg. 1918. Svenska Turistföreningens årsskrift 1918. Celandier och Oberdahl, Saga och sanning, I och II. Bergman, J., Suecia latina. D:o, Latinska källskrifter till Sveriges äldsta historia. Adern, E. A., Blandade övningsexempel till tyska grammatiken. Goodwin, H. B., Skriftl. uppgifter för studentexamen i tyska språket åren 1891—1917, 5:e uppl. Kökeritz, G. H., Tyska skrivövningar. Rodhe, E. och Meyer, E., Tyska hemstilar. Strömberg, E., Tysk prosa för gymnasiet III eller IV ring. English texts for schools 3. Wistén, M. S., Valda stycken fransk litteratur, 2:a h. Nordin, R. och Samuelsson, S., Allmän historia för gymnasiet I (förkort. uppl.). Pallin, J. R. och Boethius, S. J. Lärobok i nya tidens historia för allm. lärov. högre klasser, 8:e uppl. Collin, K. R., Repetitionskurs i matemat. problemlösn. för studentexamen. Hedström, J. S., Matemat. uppgifter i realskolexamen. Johansson, Karl, Plan geometri för realskolan. Linders, J. Matematisk formelsamling. Berglund, Alex., Lärobok i fysik, II. Moll, Tom, Astronomiska observationer i sjätte klassen. Brodsson, Frans, Praktiska studier i biologi. Lindman, C. A. M., Svensk fanerogamflora.

Av Uddevalla Museum: Systematisk förteckning över Uddevalla musei bibliotek.

Av lektor F. Palmgren: Bulletin des armées de la république 1917.

Av riksbankstjänsteman O. Hejde: M. B. Valentini, Museum Museorum oder Vollständige Schaubühne aller Materialien u. Specereyen. Frankfurt am Main 1704. Horatius, Poemata, annotationibus illustrata a Toanne Bord. Brunsvigæ, MDCLXVIII. Goulon, Kort underrättelse om en fästnings belägrande och försvarande. Magazin för litteraturen, historien och statskunskapen, 1:a häftet. Anrep, G., Svenska släktboken, 1:a serien, 3:e bandet. Fria ord från tyranniets land. Ur dagens krönika, h. I o. II. Ahnfelt, Arvid, Från Europas hof, dess furstehus och aristokrati, 5 häften. Ahnfelt, P. G., Studentminnen, 1:a häftet. Nordensvan, C. O, En vandring över slagfälten i Sachsen. Nordenskiöld, Erland, Indianliv i El Gran Choco. Sparrman, Anders, Resa till Goda Hopp-Udden, Hottentott- och Kafferlanden, i utdrag av Verner Söderberg.

Dessutom hava erhållits årsredogörelser och kataloger från universitet, högskolor, allmänna läroverk och en del privata läroanstalter.

b) genom *inköp*:

Svenska Akademiens ordbok, h. 54 och 55. Östergren, Nusvensk ordbok, h. 10. Noreen, Vårt språk, h. 26—27. Gamla och Nya testamentet, översättning stadfäst år 1917. Steffen, R., Isländsk litteratur, 7 ex. D:o, Översikt av svenska litteraturen, I o. II, 2 ex. Petersson, A. G., Tvänne släkter från Karlskoga Bergslag, I och II. Fagerlund och Falk, Geograf. läsebok III, 15 ex. Ahlenius m. fl., Sverige, h. 74—75. Müller, E. Lärobok i ryggradsdjurens jämförande anatomi. Statskalendern 1919. Under Lundagårds kronor.

Därjämte har läroverket prenumererat på följ. tidskrifter: Nordisk tidskrift för vetenskap, konst och industri. Ord och Bild. Svensk Tidskrift. Forum. Tiden. Svensk humanistisk tidskrift. Kristendomen och vår tid. Svensk kyrkotidning. Zeitschrift für franz. u. engl. Unterricht. Historisk tidskrift. Tidskrift för elementär matematik, fysik och kemi. Zeitschrift für den physikal. und chem. Unterricht. Pedagogisk tidskrift. Verdandi.

Till **lärjungebiblioteket** hava såsom *gåvor* överlämnats:

av fru B. Ericksson, Esset: Baden-Powell, Scouting for boys. Pallin, Erik, Kamratlif och skolpojks historier. Dimack, A. W., Var redo eller Boyscouterna i Florida. Harding, Claud, Slavskeppet. Henty, G. A., Frank Norris äventyr bland indianer och guldgrävare. Ellis, E. S., Blockhuset vid Lichingsfloden. Reid, M., De unga flodfararna. Scott, W., Quentin Dunvard. D:o, Rob. Roy. D:o, Ivanhoe. D:o, Guy Mannering. D:o, Talismanen. Brown, J., Rob and his friends and other essays. Crane, L., Whilomville stories. Outram, M. F., In the Van of the Vikings. Ferguson, D., Bush life. Stevenson och Osbourne, Resan utför. Hedin, Sven, Ein Volk in Waffen. Nesbit and Campbell, Animal life. Sperl, A., Die Söhne des Herrn Budiwoj. Baden-Powell, Scouting games. Breton-Martin, The boys of the Otter Patrol. Traveyan, The early history of Charles James Fox. Christmas, W., Spejar Sven. Battifol L., Maria af Medici. Polonica, Kulturbilder från det äldre och nyare Polen. Sheridan. Dramatic Works. Roland, Romain, Jean Christophe, I. Piccala, Lauri, Gossarnas idrottsbok. Curwood, J. O. Kazan. Lindhagen, G., Systemet Europa. Hedin, Sven, Från fronten i väster. Gustaf II Adolf, Tal och skrifter. Herzog, R., Die Burgkinder. Harraden, B., Ships that

pass in the night. Wiggin, K. D., Rebecca of Sunnibroole. Twain, Mark, Christian Science. The London Magazine. Vol. XXXVIII, n:r 79.

av lärj. i klass 2 Bror Hildebrand: Diamantäpplet (Barnbibl. Saga n:r 37).

av onämnd: Cederborg, C. Aug., Grevefejden. Kajanus, Birger, Biologiska skisser.

Därjämte hava följande arbeten *inköpts*: Grimm, Kinder- u. Hausmärchen. Ballantyne, The Coral Island. Carlyle, Th., The french revolution. Corelli, Marie, Boy. Craik, John Halifax. Eliot, George, Silas Marner. Haggard, H. R., Swallow. Jerome, J. K., Novel notes. Kingsley, Ch., Westward Ho. London, Jack, The son of the wolf. Merri- man, H. S., Young Mistle. Sheridan, The Critic. D:o, The School for scandal. Smed- ley, F. E. Frank Fairlegh. Stowe, H. B., Uncle Toms cabin. Thackeray, Vanity Fair. Weyman, S., The House of the Wolf.

Dessa inköp till lärjungebiblioteket hava verkställt för de medel, som enligt förra årsredogörelsen återstodo av de där omnämnda kontanta gåvorna. Denna återstod, kr. 66,⁸⁵ jämte sedermera upplupen ränta av kr. 0,⁷², summa kr. 67,⁰⁷ har nu förbrukats och fördela sig utgifterna på följande sätt:

Georg Bergius' Bokhandel	Kr. 20, ²⁵
Gleerupska universitetsbokhandeln	„ 35, ⁹¹
Inbinding	„ 11, ⁵⁰
	Kronor 67, ⁶⁶

Boksamlingen.

1	2	3	4	5
<i>Bokbestånd.</i>	Antal verk	Antal band	<i>Antal boklån och låntagare:</i>	Antal
A. Läroverkets bibliotek:			A. Från läroverkets bibliotek.	
Vid läsårets början.....	4570	9422	Boklån	121
Tillkomna under läsåret:			Därjämte från andra bi-	
genom gåvor	127	203	bliotek förmedlade.....	49
„ köp	22	36	Summa	170
Summa	4719	9661	Hela antalet låntagare	31
Avgå: avskrivna under läsåret	—	—		(Därav 12
Återstod vid läsårets slut.....	4719	9661		lär., 15 lärj. o. 4 andra personer.)
B. Lärjungebiblioteket:			B. Lärjungebiblioteket:	
Vid läsårets början.....	311	367	Boklån	854
Tillkomna under läsåret:			Hela antalet låntagare ...	136
Genom gåvor	41	42		
„ köp.....	17	23		
Summa	369	432		
Avgå: avskrivna under läsåret	5	6		
Återstod vid läsårets slut.....	364	426		

Mynt- och medaljsamlingen

har under läsåret tillökats med följande gåvor:

av Svenska Akademien: dess minnespenning över Z. Topelius.

„ Vetenskapsakademien: „ „ „ C. T. Odhner.

Naturvetenskapliga samlingarna

hava vunnit följande tillökning genom gåvor:

av Doktor O. Lundblad: 1 bennikemask.

„ lärjungen i R. III Sixten von Zveigbergk: en del ferrolegeringar från Stallbackaverken.

„ „ i R. I Gunnar Görander: ett svinkranium.

Samlingarna av biologiska väggplanscher ha under årets lopp ökats genom ritningar, som utförts av några av lärjungarna i de högre klasserna.

Fysiska apparatsamlingen

har under läsåret ökats med 1 större, reglerbart motstånd, varjämte för laborationsövingarna i fysik och kemi anskaffats diverse förbrukningsartiklar.

Den **matematiska** samlingen har ökats med 1 gradskiva med visare.

För **övningsämnena** ha inköpts diverse föremål för teckningsundervisningen för medel, som av Fru Bertha Ericksson å Esset överlämnats till teckningsläraren.

F. Läroverksbyggnader och inredningsmaterieil.

40. Läroverket saknar fortfarande egen gymnastikbyggnad.

Under sommaren 1918 utfördes diverse småreparationer å huvudbyggnadens fasad och å taket.

Den gamla värmeledningsspannan, i vilken en sektion blivit obrukbar, reparerades genom anskaffandet av en ny sektion. Kostnaden härför uppgick till kr. 601: 10.

Ny ringledning till såväl huvudbyggnaden som annexet, anknuten till växelströmmen, har inletts för en kostnad av Kr. 440: —.

1 nyckelskåp för gymnastikens behov och en elektrisk värmekamin i annexet samt en skinnmatta hava anskaffats.

G. Ekonomiska förhållanden.

41. Nedannämnda till läroverket hörande kassors ställning kalenderåret 1918.

Kassans rubrik	D e b e t				K r e d i t			
	Behållning vid årets början	Summa inkomster	Skuld vid årets slut	Summa	Skuld vid årets början	Summa utgifter	Behållning vid årets slut	Summa
Byggnadsfonden ...	26,695,45	3,295,97	—	29,991,42	—	1,503,87	28,487,55	29,991,42
Ljus- och vedkassan	2,301,10	12,929,20	—	15,230,30	—	13,681,35	1,548,95	15,230,30
Biblioteks- och materialkassan.....	7,868,34	7,275,08	—	15,143,42	—	7,825,45	7,317,97	15,143,42
Premie- o. fattigkass.	656,55	335,12	—	991,67	—	255,00	736,67	991,67
Summa	37,521,44	23,835,37	—	61,356,81	—	23,265,67	38,091,14	61,356,81

Den 6 december 1918 överlämnades den i föregående årsredogörelse omnämnda, av framlidne godsägaren K. R. Hernström testamenterade stipendiefonden å 2,500 kr.

Genom K. Maj:ts beslut den 2 augusti 1918 medgavs, att den läroverkets biblioteks- och materialkassa tillhöriga, av generalauditören E. G. Gyllenheim genom testamenten den 6 oktober 1824 donerade frälseräntan från $\frac{3}{4}$ mantal N. Torp i Bolstads socken finge avlösas, varvid avlösningsbeloppet bestämts till Kr. 3,857:75. På samma gång föreskrevs, att de sålunda inflytande medlen skulle bilda en särskild vid läroverket förvaltdad fond, som ej finge till kapitalet minskas utan årligen skulle ökas på det sätt, att en femtedel av den årliga räntan lades till kapitalet, samt att återstående fyra femtedelar av ränteavkastningen skulle användas i enlighet med testamentets föreskrift (till underhåll och tillökning av boksamling). I överensstämmelse med dessa föreskrifter avskrevs frälseräntan från N. Torp från biblioteks- och materialkassans tillgångar med ett belopp av Kr. 1,554:—, varjämte avlösningssumman, Kr. 3,857:75, som den 7 september 1918 av länsstyrelsen i Vänersborg överlämnades till läroverket, bokfördes såsom en särskild fond under namn av Gyllenheimska biblioteksfonden.

Även v. t. 1919 har Fröken Magna Sunnerdahl till rektors förfogande ställt Ettusen kronor att utdelas som stipendier.

Till teckningsläraren har Fru Bertha Ericksson å Esset överlämnat Tvåhundra (200) kronor till inköp av materiell för teckningsundervisningen.

För dessa gåvor frambär undertecknad å läroverkets vägnar dess varma och vördsamma tack.

42. Under 1918 har åtgått för underhåll och tillökning av	
a) boksamlingarna	Kr. 203: 40
b) den övriga undervisningsmaterielen	„ 211: 66
c) inredningsmaterielen.....	„ 201: 40
d) lärjungebiblioteket	„ 67: 66

H. Examina och terminsavslutning m. m.

43. *Vårterminen 1918* hade till **studentexamen** anmält sig 15 läroverkets lärjungar — 9 å realgymnasium, 5 å latingymnasium utan och 1 å latingymnasium med grekiska — varjämte 1 privatist hit hänvisats för de skriftliga provens avläggande. I den skriftliga prövningen förklarades samtliga lärjungar berättigade till muntlig prövning.

Den *muntliga* prövningen ägde rum den 10 juni under ledning av Observator F. Engström, Professorerna P. Persson och E. Staaff såsom censorer samt i närvaro av Rådmannen A. Carlberg, Kyrkoherden G. Helander, Doktorn O. Lundblad och Revisionssekreteraren H. von Sydow såsom av H. H. Eforus inbjudna vittnen.

Därvid blevo samtliga lärjungar godkända.

Höstterminen 1918 anställdes icke studentexamen vid läroverket.

Innevarande vårtermin hava till studentexamen anmält sig 17 läroverkets lärjungar — 9 å realgymnasium, 3 å latingymnasium utan och 5 å latingymnasium med grekiska. I den skriftliga prövningen förklarades samtliga lärjungar berättigade till muntlig prövning, vilken är utsatt till den 30 och 31 maj.

Vårterminen 1918 anställdes ej **realskolexamen** vid läroverket, ej heller *höstterminen 1918*.

Innevarande vårtermin hava till realskolexamen anmält sig 5 läroverkets lärjungar, varjämte hit hänvisats 1 privatist för de skriftliga och muntliga provens avläggande och 4 privatister för muntlig prövning. Av examinanderna hava 4 läroverkets lärjungar och 5 privatister förklarats berättigade till muntlig prövning, som är utsatt att taga sin början den 27 maj.

Under kalenderåret 1918 hava vid läroverket avlagts följande **fyllnadsprövningar**:

a) till *studentexamen*: i latin 1, i matematik å realgymnasiet 5, i matematik å latin-gymnasiet 1, i biologi 2, i fysik å realgymnasiet 6, i kemi 9 och i teckning 3.

b) till *realskolexamen*: ingen.

44. *Årsavslutning* med förhör och uppvisningar kommer enligt H. H. Efori beslut att äga rum i följande ordning:

Uppvisning i sång och musik äger rum i läroverkets aula *fredagen den 6 juni kl. 6 e. m.* Uppvisning i *gymnastik* samma dag kl. 12 midd. i folkskolans gymnastiksal.

Utställning av under året utförda arbeten i *teckning* hålles i teckningssalen *fredagen den 6 juni kl. 4—6 e. m.*

Förhör i läroämnena anställes *lördagen den 7 juni kl. 1/2 10—12 f. m.*

Efter förhörens slut sker samling i aulan, då premier och stipendier utdelas och flyttningen tillkännagives, varefter ungdomen *hemförlovas*.

45. Att övervara årsavslutningen och därmed förenade förhör och uppvisningar får jag vördsamt inbjuda lärjungarnas föräldrar och målsmän, stadens fullmäktige och magistrat samt alla andra, som med välvilligt intresse omfatta läroverket och dess verksamhet.

46. *Nästa läsår börjar med allmänt upprop torsdagen den 28 nästa augusti kl. 5 e. m.* Höstterminen kommer att sluta den 20 påföljande december; vårterminen börjar den 12 januari och avslutas den 10 juni 1920.

Inträdes- och flyttningssökande skola anmäla sig hos rektor å hans ämbetsrum senast *torsdagen den 21 augusti kl. 11—12 f. m.* Prövningarna börja *lördagen den 23 augusti kl. 9 f. m.*

Herrar lärare sammanträda *lördagen den 23 augusti kl. 8,45 f. m.*

Vänersborg i maj 1919.

Axel Emmelin.

Tillägg.

Anvisning på för frivilliga självstudier under sommarferierna lämpliga uppgifter.

OBS! Lärjungarna göras uppmärksamma på de möjligheter, lärjungebiblioteket numera erbjuder med avseende på svensk, tysk och engelsk skönlitteratur, litteraturhistoria, historia, filosofisk propedeutik och populära vetenskapliga arbeten.

Till femte klassen.

- Historia.* Estlander, Nyare tiden. 4,⁵⁰.
Björnin, Finska kriget. 3,⁵⁰.
Geografi. Fagerlund och Falk, Geografisk läsebok. I. 3,²⁵.
Sandström, Natur och arbetsliv i svenska bygder, I o. II. 2,⁰⁰.

Till sjätte klassen och första ringen.

- Historia.* Montelius, Livet i Sverige under hednatiden. 2,⁰⁰.
Nyström, Handelns historia. 1,²⁵.
Tyska. Hans Arnold, Fritz auf dem Lande, ed. Hjorth och Lindhagen. 0,⁷⁵.
Pederzani-Weber, Auf rauhen Pfaden.
Engelska. Cooper, Den siste mohikanen. Nordiska förlaget. Två delar à 0,²⁵.
Ödman, En dag i ett engelskt hem. Fahlcrantz. Illustr. o. bunden. 3,²⁵.
Franska. Mèrimée, Colomba. Fröléen. 0,⁵⁰.
Geografi. Svensén, Geografiska erövringar. 2,⁰⁰.
Sandström, Natur och arbetsliv i svenska bygder. I—II.
Matematik. Realskoleproblem (J. S. Hedström).

Till andra ringen.

- Modersmålet.* Heidenstam, Karolinerna.
Lagerlöf, Gösta Berlings saga.
Rydberg, Singoalla.
Strindberg, Svenska öden och äventyr. 3,⁰⁰.
Engelska. Scott, Ivanhoe. Beijer. Illustrerad. 2,⁵⁰.
Jerome, Tre män i en båt.
Tyska. Arnold, Fritz auf dem Lande.
Historia. Boëthius, Historisk läsning. Forntiden och Medeltiden.

Till tredje ringen.

- Kristendom.* C. Fr. Lundin, Kyrkohistoria II: 1. 2,⁷⁵.
Modersmålet. Rydberg, Fribrytaren på Östersjön, Singoalla.
Lagerlöf, En herrgårdssägen, Jerusalem.
Tyska. Rodhe-Abshagen, Deutsches Alltagsleben. Förcort. uppl. 0,⁷⁵.

- Tyska.* Eine Nacht im Jägerhause und andere Geschichten, ed. Rodhe. 1,²⁵.
Henriksson, Från det moderna Tyskland. 8,⁰⁰.
- Engelska.* Steffen, Englands litteratur i historisk framställning. Bunden. 6,⁰⁰.
Jack London, Avgrundens folk. Bohlin. 1,⁰⁰.
- Franska.* Feuillet, En fattig ädlings historia. Fröleen. 0,²⁵.
- Historia.* O. Sjögren, Karl XI och svenska folket på hans tid.
E. Tegnér, Svenska bilder från sextonhundralet.
Stavenow, Den stora engelska revolutionen.

Till fjärde ringen.

- Kristendom.* Lundin, Kyrkohistoria. III: 1. 4,⁷⁵.
Söderblom, Kristendomen och religionerna. 0,³⁵.
- Modersmålet.* Levertin, Svenska gestalter.
Sylwan, Svensk litteratur vid adertonhundralets midt.
Cederschiöld, Om svenskan som skriftspråk.
Strindberg, Svenska öden och äventyr.
- Latin.* Boëthius, Historisk läsning för skolan och hemmet. Forntiden.
Schück, Rom. En vandring genom seklerna.
- Grekiska.* Bergstedt, Grekisk kulturhistoria. 3,²⁵.
- Tyska.* Suderman, Frau Sorge, ed. Alving, 2,⁴⁰, och dessutom samma uppgifter som till tredje ringen.
- Engelska.* Stevenson, The Pavillon on the Links, edit. Rodhe and Harvey, Gleerup. 1,¹⁰.
Något av Shakespeares dramer i Hagbergs övers., t. ex. Hamlet, En mid-sommarnattsdröm, Julius Cæsar, Köpmannen i Venedig. Gleerups förlag, häften à 60 öre, innehållande 3 dramer.
- Franska.* Nyrop, Frankrig. Köbenhavn 1915. Gyldendalske Bogh. 1,²⁵.
Balzac, H. de, Eugénie Grandet. Övers. av Tom Wilson. Björk o. Börjesson 1913. 1,⁰⁰.
- Historia.* E. Hildebrand, Sveriges historia intill 20:de seklet, avd. 8.
Kjellén, Stormakterna.
Stavenow, Frihetstiden, Gustaf III.
- Filosofisk propedeutik.* Larsson, H., Kunskapslivet. 2,⁵⁰.
- Matematik.* Lösning av studentproblem.
- Fysik.* Lösning av studentproblem.

Ordning vid förhören den 7 juni 1919.

	9,30—10	10,10—10,40	10,50—11,20	11,30—11,55
Ring III	<i>Tyska</i> Emmelin	R. <i>Matem.</i> : Martin L. <i>Mat.</i> : Fahlström G. <i>Grek.</i> : Armini	<i>Kristendom</i> Steen	<i>Biologi</i> Sjögren
Ring II	<i>Engelska</i> Palmgren	<i>Modersmålet</i> Steen	R. <i>Mat.</i> : Munthe L. <i>Latin</i> : Ewerth	<i>Franska</i> Palmgren
Ring I	R. <i>Kemi</i> : Eliasson L. <i>Latin</i> : Armini	<i>Fysik</i> Munthe	<i>Modersmålet</i> Brieskorn	<i>Engelska</i> Nilsson
Klass 5	<i>Historia</i> Brieskorn	<i>Tyska</i> Wetterlundh	<i>Kemi</i> Eliasson	<i>Matematik</i> Djurfeldt
Klass 4	<i>Kristendom</i> Wetterlundh	<i>Engelska</i> Nilsson	<i>Tyska</i> Djurfeldt	<i>Fysik</i> Fahlström
Klass 3	<i>Tyska</i> Nilsson	<i>Matematik</i> Djurfeldt	<i>Biologi</i> Sjögren	<i>Geografi</i> Carlsson
Klass 2	<i>Modersmålet</i> Lindholm	<i>Matematik</i> Sjögren	—	<i>Tyska</i> Lindholm
Klass 1	<i>Matematik</i> Carlsson	<i>Tyska</i> Lindholm	<i>Historia</i> Carlsson	—

Kl. 12 avslutning i aulan.

Med avseende på nästa läsår erinras om följande bestämmelser i gällande skolstadga angående

a) *Inträdesfordringar.*

§ 28.

1. Ej må i allmänt läroverk som lärjunge intagas under höstterminen annan än den, som, då inträde sökes, redan uppnått eller som före kalenderårets utgång uppnår nio års ålder, ej heller under vårterminen annan än den, som före utgången av närmast föregående kalenderår uppnått nämnda ålder.

2. Ej må någon, som före det kalenderår, då inträde sökes, fyllt tolv år, intagas i realskolans första klass; och iakttages beträffande intagning i realskolans övriga klasser, att den med ledning av detta stadgande för varje klass beräknade åldern ej må vara överskriden. Undantag från de i detta moment givna bestämmelser må rektor efter prövning av omständigheterna och efter kollegiets hörande kunna medgiva.

3. Inträdessökande skall förete dels intyg av vederbörande prästerskap, innehållande uppgift om föräldrar, födelseort, ålder och, där så ske kan, uppförande samt anteckning därom, att han haft naturliga eller vaccinkoppor, dels ock intyg av läkare, att han icke lider av sjukdom eller lyte, som gör honom olämplig för skolarbete eller kan menligt inverka på medlärjungar. Har han förut varit i annat allmänt läroverk intagen, skall han dessutom förebringa vederbörligt avgångsbetyg från det läroverk, han senast bevistat.

§ 29.

1. *För inträde i Realskolans första klass fordras:*

a) förmåga att tydligt och säkert läsa innantill och att med egna ord redogöra för innehållet av en uppläst enkel berättelse;

b) någon färdighet i välskrivning;

c) någon färdighet i rättskrivning;

d) kännedom om viktigare berättelser ur gamla och nya testamentets bibliska historia; några psalmverser;

e) färdighet i användandet av de fyra räknesätten med hela tal, högst fyrsiffriga, dock att icke må fordras användning av mer än tvåsiffriga multiplikatorer och divisorer; någon kännedom om sorter och någon övning i huvudräkning;

f) kännedom om skandinaviska halvöns gränser, om det allmännaste av dess höjdförhållanden och om Sveriges huvuddelar; närmare kännedom antingen om Götaland eller om Svealand och Norrland; förmåga att på kartan utvisa det genomgångna.

4. Den, som söker *inträde i gymnasiets fjärde ring*, äger rätt till befrielse från prövning i ett eller två läroämnen, motsvarande den rätt till befrielse från viss del av undervisningen, som enl. § 8 tillkommer lärjunge å gymnasiet; skolande lärjunge, som önskar begagna sig av sådan rätt, *vid inträdet* ådagalägga, att han i de läroämnena, i vilka han önskar befrielse från prövning, äger för flyttning till tredje ringen erforderliga kunskaper.

b) *Bortval av ämnen i gymnasiets 3:dje och 4:de ringar.*

§ 8.

1. Lärjunge, som blivit flyttad till gymnasiets tredje ring, äger *efter av målsman hos rektor gjord skriftlig anmälan*, rätt att *vid läsårets början**) bortvälja ett å den stadgade timplanen förekommande läroämnen eller teckning eller ock två av dessa ämnen, såvida de i högsta ringen tillsammans ej upptaga mer än sex timmar i veckan.

Härvid bör dock iakttagas, att alla lärjungar skola delta i undervisningen i modersmålet samt, med undantag för lärjungar, som tillhöra främmande trosbekännelse, i kristendom.

2. Lärjunge å realgymnasiet, som bortvalt matematik, äger rätt att efter samråd med vederbörande lärare följa undervisningen i de delar av ämnet, vilka han behöver inhämta för att kunna tillgodogöra sig undervisningen i fysik.

3. Har lärjunge vid inträde i gymnasiets tredje ring icke eller endast till en del använt sin rätt till bortval, vare han oförhindrad att sedermera *vid läsårs början* använda denna sin rätt inom de i mom. 1 angivna gränser.

4. Önskar lärjunge åter begagna undervisningen i bortvalt ämne, skall han vid särskilt anställd prövning visa sig äga härför *erforderliga* kunskaper.

Vid tillämpning av ovanstående bestämmelser bör med avseende på den verkan, bortval av ämne kan komma att utöva på blivande flyttning och studentexamen, iakttagas följande:

a) lärjunge, som i tredje ringen fullständigt begagnat sin rätt till bortval av ämne, måste för att kunna flyttas till fjärde ringen vara godkänd i *alla* återstående ämnen.

b) lärjunge skall i *den skriftliga prövningen* för studentexamen *deltaga i minst 3* av de prov, som anordnas å den bildningslinje, han tillhör, dock med skyldighet för honom att i varje fall delta i modersmålsprovet.

c) lärjunge är berättigad att å den bildningslinje, hans examen avser, undergå skriftlig prövning såväl i bortvalt ämne, som i ämne, i vilket han icke önskar muntligen provas.

d) lärjunge, som erhållit minst vitsordet Godkänd *för den svenska uppsatsen och två andra skriftliga prov*, äger att undergå muntlig prövning; dock att lärjunge å realgymnasiet, som varken i matematik eller i fysik avlagt godkänt skriftligt prov, ej må äga undergå dylik prövning, såvida icke två tredjedelar av de lärare, som under sista terminen undervisat honom i de till den muntliga prövningen hörande ämnen, anse sådant böra honom medgivas.

e) lärjunge som endast deltagit i tre skriftliga prov och därvid erhållit minst vitsordet Godkänd blott för den svenska uppsatsen och ett av de båda andra proven må det oaktat kunna förklaras berättigad att undergå muntlig prövning, såvida två tredjedelar av de lärare, som under sista terminen undervisat honom i de till den muntliga prövningen hörande ämnen, anse sådant böra honom medgivas.

f) i *den muntliga prövningen* är lärjunge skyldig att underkasta sig förhör i *kristendom* och *modersmålet* samt *i minst åtta av övriga läroämnen* eller *i sju av dessa*, såvida i detta senare fall de två återstående läroämnen å timplanen tillsammans ej upptaga mer än sex veckotimmar.

*) Enligt K. K. av den 3 sept. 1915 kan Kungl. Läroverksöverstyrelsen på särskild framställning medgiva bortval även å annan tid. Sådan framställning skall göras genom Rektor.

g) om lärjunge i den muntliga prövningen erhållit vitsordet godkänd eller däröver i minst tio av de läroämnena, som finnas upptagna å fjärde ringens timplan, eller i *nio* av dessa ämnen, och i detta senare fall de två återstående läroämnena å timplanen tillsammans ej upptaga mer än sex veckotimmar, skall han i examen godkännas, såvida ej mer än halva antalet av censorerna finner honom böra på grund av bristande insikter och mogenhet underkännas.

